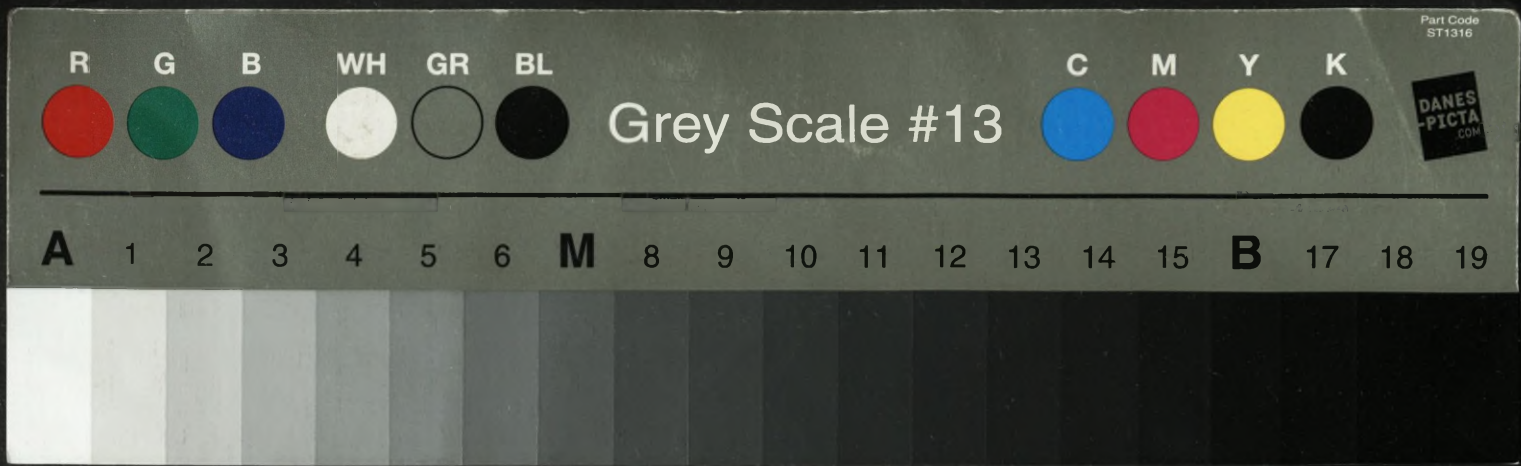

OSRODEK SZKOLENIA OFICERÓW REZERWY

JAWNE
SŁUŻBOWE

Egz. Nr. 1

TAKTYKA

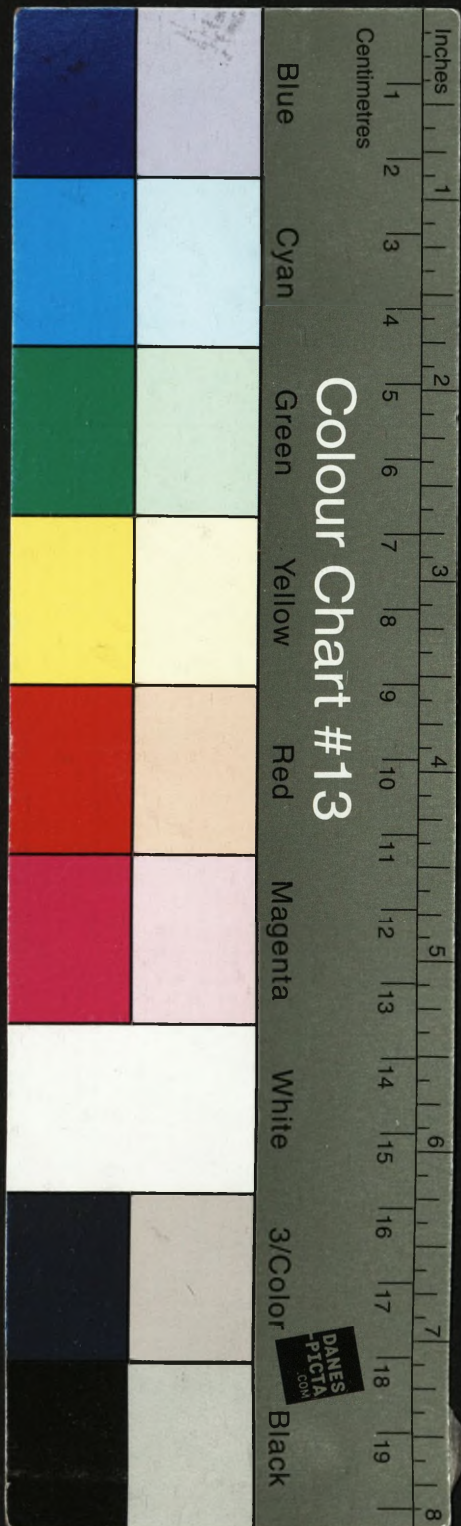
ZASADY ORGANIZOWANIA OBRONY
PRZEZ DOWÓDCÓW PODODZIAŁÓW ORAZ PRACA
SZTABU BATALIONU W TYM ZAKRESIE

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIA OFICERÓW REZERWY
LACIŃSKIEGO
WARSZAWA

WARSZAWA - REMBERTÓW

1967

92

657

22

OSRODEK SZKOLENIA OFICERÓW REZERWY

JAWNE
SLUZBOWEGO

Egz. Nr. 1

TAKTYKA

**ZASADY ORGANIZOWANIA OBRONY
PRZEZ DOWÓDCÓW PODODDZIAŁÓW ORAZ PRACA
SZTABU BATALIONU W TYM ZAKRESIE**

ARCHIWUM
KANCELARIA WICEMARSZAŁKA
KANCELARIA WICEMARSZAŁKA
KANCELARIA WICEMARSZAŁKA

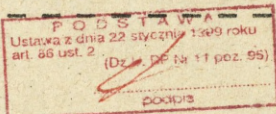
WARSZAWA - REMBERTÓW

33719

1967

OŚRODEK SZKOLENIA OFICERÓW REZERWY

Przeł. prot. 1967

JAWNE

1

"ZATWIERDZAM"
ZCA KOMENDANTA
OŚRODKA SZKOLENIA OFICERÓW REZERWY
d/s szkolenia

plk Józef BATKIEWICZ

Dnia "....." 1967 r.

T A K T Y K A

ZASADY ORGANIZOWANIA OBRONY PRZEZ DOWÓDCÓW
PODODDZIAŁÓW ORAZ PRACA SZTABU BATALIONU
W TYM ZAKRESIE

OPRACOWAŁ
KIEROWNIK CYKLU TAKTYKI

ppłk dypl. St. PIKULA

WARSZAWA REMBERTÓW

1967 r.
ARCHIWUM
JEJEDYNE SZKOLENIOWE
KARNEGO GRADU OCHRONY
100 GEN. BR. K. SWIERCZEWSTY
233719

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW
=====

Nr załącz.	Treść załącznika
1.	Przykładowy układ pracy dowódcy i sztabu batalionu nad organizacją obrony
2	Przykład podjęcia decyzji do obrony w warunkach dostatecznej ilości czasu na jej organizację oraz treść i wnioski, jakie winien wyciągnąć dowódca batalionu w czasie ich rozpatrywania.
3	Przykładowy układ pracy dowódcy batalionu nad organizacją obrony w warunkach ograniczonego czasu na jej organizację oraz treść i wnioski, jakie winien wyciągnąć dowódca i sztab w czasie ich rozpatrywania.
4	Przykład rozliczenia czasu przeznaczonego na zorganizowanie obrony na szczeblu batalionu.

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW
WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW
WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW
WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

P L A N S K R Y P T U

=====

W S T Ę P

=====

1. OBOWIĄZKI DOWODCÓW PODODZIAŁÓW PODCZAS ORGANIZOWANIA WALKI OBRONNEJ.
 2. METODY I STYL PRACY DOWODCÓW PODODZIAŁÓW NAD ORGANIZACJĄ OBRONY W ZALEŻNOŚCI OD POSIADANEGO CZASU I POŁOŻENIA W STOSUNKU DO NIEPRZYACIELA.
 3. TECHNIKA PODEJMOWANIA DECYZJI DO OBRONY PRZEZ DOWODCĘ PODODZIAŁU ORAZ ZASADY JEJ PRZEDSTAWIANIA NA MAPIE I SZKICU OBRONY:
 - a/ w warunkach ograniczonego czasu;
 - b/ w warunkach wystarczającej ilości czasu.
 4. SPOSÓB PRACY ORAZ TREŚĆ DECYZJI DOWODCY BATALIONU DO OBRONY:
 - a/ forma i treść rozkazu bojowego;
 - b/ organizacja systemu ognia;
 - c/ organizacja prac inżynierskich;
 - d/ organizacja dowodzenia i łączności;
 - organizacja współdziałania;
 - organizacja zabezpieczenia działań bojowych;
 - e/ prowadzenie rozpoznania;
 - f/ zabezpieczenie pododdziałów przed bronią masowego rażenia;
 - g/ organizowanie obrony przeciwlotniczej;
 - h/ organizowanie ubezpieczenia;
 - i/ organizację prac inżynierskich ;
 - j/ stosowanie przedsięwzięć maskowania;
 - k/ zabezpieczenie materiałowo-technicznego /tyłowe/ .
 5. PRACA DOWODCY I SZTABU W CZASIE PROWADZENIA WALKI OBRONNEJ.
- ZAKOŃCZENIE.

- 4 -

W S T F P
=====

Wśród wielu czynników decydujących o powodzeniu współczesnej walki na obojętne miejsce wysuwa się obecnie zdolności organizacyjne dowódców. Czynnik ten szczególnie wyraźnie daje znać o sobie na współczesnym polu walki, gdzie warunki prowadzenia działań bojowych uległy znacznym komplikacjom na wszystkich szczeblach dowodzenia.

Takie cechy walki jak konieczność działania w oderwaniu od sąsiadów, często na oddzielnych, oderwanych od siebie i izolowanych kierunkach, duża zmienność sytuacji, wysoka manewrowość, czy wreszcie konieczność prowadzenia działań w warunkach masowych zniszczeń i strat od uderzenia broni masowego rażenia sprawiają, że zwycięstwo w walce jest możliwe jedynie w przypadku dużej operatywności i wysokich umiejętności organizowania działań przez dowódców i ich sztaby.

Szczególną rolę odgrywają w tym względzie dowódcy pododdziałów, którzy z racji tego, że nie dysponują kolektywnym organem dowodzenia w postaci sztabu /wyjątek stanowi w tym względzie sztab batalionu/, którymś to muszą sami — jednoosobowo — w każdych warunkach polu walki i w każdej sytuacji bojowej.

Zdolności organizacyjne dowódców odnoszą się zarówno do ich fachowości w sensie dysponowania odpowiednią wiedzą taktyczną, jak i fachowości w zakresie posiadania odpowiednich nawyków w zakresie umiejętności organizowania walki.

Na współczesnym polu walki dowódca nie może zadowolnić się jedynie jedną z tych umiejętności. Znajomość zasad walki, wiedza o sposobach działania przeciwnika, znajomość norm i wymogów regulaminów czy instrukcji, aczkolwiek niezbędna

współczesnemu dowódcy pododdziału może prowadzić do sukcesów w walce jedynie wówczas, kiedy obok tych danych posiadał on będzie odpowiednie nawyki, odpowiednie doświadczenie i praktykę w swej pracy, kiedy te nawyki i posiadane doświadczenie zostaną umiejętnie wykorzystane w połączeniu z sytuacją, w jakiej znalazł się pododdział, w połączeniu z konkretnymi warunkami, w jakich wypada każdorazowo stosować te zasady.

Jeśli więc zasady walki można poznać, można ich nauczyć się w oparciu o regulamin, skrypt, instrukcję itp., można je wręczcie podpatrzeć w stosowaniu ich przez sąsiadów, przełożonych czy nawet nieprzyjaciela, to nie można nauczyć się organizować walki w oparciu o suche paragrafy i cytaty regulaminów czy podręczników. Do tego by można było umiejętnie organizować działanie, by można było wzorowo uszykować do walki swój pododdział potrzebne są również nawyki i odpowiednio duża praktyka w ich rozwiązywaniu. Zdobywanie nawyków organizacyjnych stanowi więc w myśl powyższych rozważań jeden z głównych wymogów warunkujących sprawne i zorganizowane planowanie i prowadzenie współczesnej walki.

Po to jednak by dowódcy pododdziałów mogli posiadać te nawyki, by mogli rozwiązywać skomplikowane częstokroć sytuacje, w jakich znajdują się ich pododdziały na współczesnym polu walki istnieje potrzeba:

- ciągłego doskonalenia się dowódców pododdziałów w zdobywaniu teoretycznych jak i metodycznych podstaw walki i jej organizacji;
- ciągłego studiowania taktyki działania wojsk własnych i nieprzyjaciela, poznawania warunków dzionego na uzbrojenie sprzętu bojowego zarówno od strony jego właściwości technicznych jak i taktycznego wykorzystania,

Istnieje wreszcie potrzeba ciągłego doświadczania i poszukiwania najlepszych metod pracy nad organizacją walki, upraszczania jej form organizacyjnych w celu osiągnięcia najwygodniejszych dla siebie sposobów przygotowania swego pododdziału do walki.

W ten sposób wypracowywane, kilkakrotnie sprawdzone w praktycznym działaniu metody i styl pracy dowódcy nad organizacją walki, podbudowywane każdorazowo pewnymi przykładami wypracowanymi na bazie doświadczeń innych dowódców mogą dać i napewno dadzą w praktyce najlepsze rezultaty w zorganizowanym przygotowaniu pododdziałów do walki. Szczegółowy akcent w powyższych rozważaniach przypisać należy działaniom obronnym. Ten właśnie rodzaj walki z uwagi na specyfikę jego prowadzenia wymagać będzie szczególnej presji organizacyjnej. Od tego jak przystąpi się do organizacji walki obronnej zależą będą efekty jej prowadzenia, które przecież trzeba będzie osiągnąć w obliczu przeważających sił nieprzyjaciela.

1. OBOWIĄZKI DOWÓDCÓW PODODZIAŁÓW PODCZAS ORGANIZOWANIA

WALKI OBRONNEJ

Wśród szeregu czynności i przedsięwzięć organizacyjno-porządkowych, bezpieczeństwa i dyscypliny działań, każdy dowódca pododdziału wspólnie ze swym sztabem /dotyczy batalionu/ w obliczu przewidywanej walki obronnej z przeważającymi siłami nieprzyjaciela obowiązany będzie realizować następujące typowe w danym rodzaju walki obowiązki:

1. ustawić podległy sobie stan osobowy w stan pełnej gotowości bojowej, wydając w tym celu odpowiednie rozkazy, zarządzenia i wytyczne;

2. podjąć decyzję do walki obronnej w oparciu o rozkaz przełożonych lub zaistniałą sytuację bojową;
3. postawić zadania bojowe dla podwładnych oinośnie sposobu zajęcia rubieży obronnej, rozmieszczenia sił żywych i sposobu przyjęcia walki z przeciwnikiem;
4. wydać niezbędne wytyczne w zakresie organizacji systemu ognia i sposobu wykonywania prac inżynierskich i minerskich;
5. zorganizować współdziałanie, wewnątrz własnego pododdziału, z sąsiadami i rodzajami tych wojsk, z którymi wypadnie wspólnie wykonywać zadanie obronne;
6. zameldować przełożonemu o osiągnięciu gotowości do rozpoczęcia walki, gotowości prac inżynierskich i prac minerskich, przedstawiając mu sporządzony odpowiedni szkic obrony;
7. przewodzić kontrole i udzielać pomocy podwładnym w organizowaniu i przygotowaniu walki obronnej.

Realizacja wymienionych obowiązków zarówno w odniesieniu do treści jak i kolejności czynności każdorazowo może być wykonywana w innym ujęciu i innej kolejności niż przedstawiono. Zależać to będzie głównie od:

- ┐ położenia pododdziału w stosunku do nieprzyjaciela;
- ┐ czasu, jakim wypadnie dysponować na organizację i przygotowanie pododdziału do przyjęcia walki;
- ┐ charakteru terenu w rejonie obrony;
- ┐ posiadanego wzmocnienia oraz sposobu oddziaływania przełożonego na walkę danego pododdziału;
- ┐ nawyków organizacyjnych dowódców, ich doświadczenia i fachowego przygotowania.

Każdy z tych czynników mimo, że pojedynczo brany pod uwagę może nie mieć zasadniczego znaczenia, a ~~w sumie jednak~~ będzie wywierał poważny wpływ na tok i sposób pracy dowódców.

2. METODY I STYL PRACY DOWÓDCÓW PODODZIAŁÓW NAD ORGANIZACJĄ OBRONY W ZALEŻNOŚCI OD POSIADANEGO CZASU I POŁOŻENIA W STOSUNKU DO NIEPRZYJACIELA

Aczkolwiek każdy z wymienionych wyżej czynników decydował będzie o stylu i metodzie pracy dowódców nad organizacją walki obronnej, nie wywiera on tak zasadniczego wpływu na sposób pracy organizacyjnej dowódcy jak pierwsze dwa — położenie w stosunku do nieprzyjaciela i czas jakim dysponuje dowódca na organizację walki. Właśnie te dwa czynniki w głównej mierze decydują zarówno o metodzie jak i o stylu pracy dowódcy i sztabu batalionu nad organizacją walki. I tak:

Położenie batalionu w stosunku do nieprzyjaciela

Praktycznie decyduje o tym w jaki sposób wyglądać ma organizacja walki. Czy organizować walkę trzeba będzie w bezpośredniej styczności z przeciwnikiem, pod ogniem jego broni maszynowej, dział i czołgów, w warunkach ograniczonego ruchu i swobody korzystania z pomocy podwładnych, terenu itp. Czy też trzeba ją będzie organizować ~~na poprzednim~~ jeszcze przed osiągnięciem nakazanego do obrony rejonu, często w marszu lub w toku wykonywania przez pododdziały innych zadań. Różne oddalenie batalionu od nieprzyjaciela dyktować będzie różny sposób pracy, różny styl i metodę organizowania obrony.

O ile w warunkach bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem praca dowódcy batalionu z uwagi na bezpośrednie zagrożenie — koncentrować się będzie wokół szybkiej organizacji systemu ognia i prac inżynierskich, o tyle przy braku tej styczności z nieprzyjacielem ciężar wysiłku organizacyjnego dowódcy sprowadzić się musi do idealnego wyboru rubieży obrony, punktów oporu, ustalenia szczegółów działania odwodów itp.

W każdym z tych warunków obok potrzeby wyboru głównego wysiłku obrony i ugrupowania batalionu, metoda i styl pracy dowódcy nad organizacją walki obronnej — odzwierciedlać będzie możliwości realizacji pozostałych elementów pracy. Ciężar wysiłku organizacyjnego w każdych warunkach musi być inny i musi odzwierciedlać realne możliwości ich wykonania.

Czas jakim dysponuje dowódca na organizację walki, to drugi czynnik mający zasadniczy wpływ na styl i metodę pracy dowódcy. Posiadany na organizację walki czas może utrudnić lub ułatwić organizację walki obronnej. Utrudniać będzie zawsze wtedy, kiedy będzie jego za mało, ułatwiać zaś będzie w tych warunkach, kiedy dowódca posiada go będzie wystarczającą ilość. Zarówno jedna jak i druga skrajność / za dużo lub za mało czasu/ będzie więc wpływać bezpośrednio na styl i układ pracy dowódcy nad organizacją walki.

Przy wystarczającej ilości czasu praca dowódców nad organizacją walki może obejmować realizację wszystkich przedsięwzięć w sposób drobiazgowy i wszechstronnie rozpatrywany.

Układ tej pracy może w tych warunkach obejmować:

- przeprowadzenie analizy zadania;
- rozliczenie czasu na organizację walki;

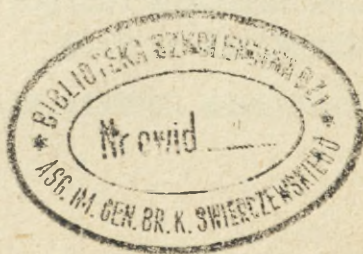
- sprecyzowanie zamiaru walki i jego ogłoszenie dla sztabu, niekiedy dla dowódców kompanii i środków wzmocnienia;
- przeprowadzenie oceny położenia łącznie z wysłuchiwaniami propozycji i wniosków od sztabu i dowódców środków wzmocnienia;
- sprecyzowanie decyzji /może to zostać poprzedzone rekonesansem w terenie/;
- postawienie zadań bojowych dla wykonawców z jednoczesną organizacją systemu ognia i ustaleniem zadań pododdziałów w zakresie zabezpieczenia walki obronnej;
- zorganizowanie współdziałania, dowodzenia i łączności;
- prowadzenie kontroli i udzielanie pomocy podwładnym w czasie ich pracy nad organizacją obrony.

Na każdą z tych czynności można w tych warunkach wydzielić odpowiednią ilość czasu, zapewniając sobie możliwość dokładnego zrealizowania każdej wspomnianej czynności. Zdawać należy sobie jednak sprawę, że w walce obronnej tak idealnych warunków jej organizacji nie należy spodziewać się zbyt często. Wydaje się nawet, że takie jak wyżej wspomniane okoliczności zaistnieją raczej rzadko, nawet sporadycznie.

Liczyć należy się z tym, że organizować obronę trzeba będzie w większości przypadków w trudniejszych warunkach, a przede wszystkim w warunkach ograniczonego czasu. Dlatego też obok znajomości idealnych rozwiązań dowódca i sztab batalionu muszą być przygotowani do wykonywania tych czynności w sytuacjach utrudnionych i niejednokrotnie bardzo skomplikowanych innymi - poza brakiem czasu i elementami i sytuacjami.

W warunkach skomplikowanych sytuacji oraz przy posiadaniu ograniczonego czasu na organizację walki obronnej z wielu przedsięwzięć trzeba będzie zrezygnować lub przynajmniej uszczuplić treść ich rozważań. W każdym wypadku rozpatrywanie problemów organizacyjnych trzeba będzie czynić, kompleksowo łącząc ich rozwiązywanie w jedną całość lub realizując dane przedsięwzięcie całym zespołem sztabu w przywiązaniu jedynie do określonych kierunków lub pododdziałów.

Przykład kompleksowej organizacji walki obronnej na szczeblu batalionu przedstawiono w załączniku nr 1.

3. TECHNIKA PODEJMOWANIA DECYZJI DO OBRONY PRZEZ DOWODCĘ
I SZTAB BATALIONU ORAZ ZASADY JEJ PRZEDSTAWIANIA NA
MAPIE /SZKICU OBRONY/

1. W warunkach wystarczającej ilości czasu

Podjęcie decyzji do obrony na szczeblu batalionu mimo ogromu tej pracy, w warunkach dostatecznej ilości czasu na organizację tych działań może być chronologicznie, według określonej kolejności rozwiązywane. Układ i kolejność tych czynności, a także ich treść i wyciągane wnioski mogą być następujące:

1. układ czynności i kolejność ich realizacji

- a/ ANALIZA ZADANIA;
- b/ ROZLICZENIE CZASU PRZEZNACZONEGO NA ORGANIZACJĘ OBRONY;
- c/ SPRECYZOWANIE I OGŁOSZENIE ZAMIARU WALKI;
- d/ OCENA POŁOŻENIA
 - ocena nieprzyjaciela;
 - ocena działań sąsiadów;
 - ocena terenu;
 - ocena zdolności bojowej batalionu:
 - stan moralno-polityczny i psychiczny batalionu;
 - stan i skład pododdziałów batalionu;
 - stan napromienienia;
 - stan zaopatrzenia;
 - stan techniczny sprzętu i uzbrojenia;
 - ocena czasu ogólnego łącznie z kalkulacją rozbudowy inżynieryjnej;
- e/ SPRECYZOWANIE DECYZJI PRZEZ DOWODCĘ I SPOSÓB JEJ WRYSCOWANIA NA MAPĘ
- f/ MELDOWANIE DECYZJI DLA PRZEŁOŻONEGO.

Uwaga: Ocena położenia może być połączona z wysłuchiwa-
niem propozycji dowódców rodzajów wojsk odnośnie
użycia ich w walce obronnej batalionu, a także
z rekonesansem rejonu obrony.

O sposobie wykorzystania dowódców rodzajów wojsk
w czasie wypracowywania decyzji, a także o potrze-
bie prowadzenia oddzielnego rekonesansu decyduje
każdorazowo dowódca batalionu.

2. Treść czynności oraz wyciągane wnioski przedstawiono
w załączniku nr 2.

B. W warunkach ograniczonej ilości czasu na organizację

obrony, metoda i styl pracy sztabu musi ulec zmianie głównie dlatego, że mają istniejące realne możliwości wykonania wszystkiego, lub przynajmniej wykonania ich w takim układzie, jak przedstawiono wyżej.

Z przyczyn obiektywnych, dowódca i sztab batalionu musi zrezygnować z tasłemowych i drobiazgowych rozważań dotyczących oceny położenia, musi zrezygnować z kilkakrotnego spotykania się z podwładnymi, musi poprostu ograniczyć ilość słów i wykonywanych przedsięwzięć.

Ograniczyć nie może jednak oznaczać pominąć, bowiem każde z tych przedsięwzięć jest nieodzowne i wręcz niemożliwe do pominięcia. Szereg wykonywanych czynności będzie musiał komasować /np. stawianie zadań z organizacją systemu ognia, prac inżynierskich, wytycznych do współdziałania/, względnie rozwiązywać je równolegle ze swoim sztabem i dowódcami rodzajów wojsk.

Równoległość pracy i pewne potrzeby łączenia czynności nad organizacją walki obronnej może obejmować następujący układ pracy dowódcy :

- a/ przeprowadzenie analizy zadania łącznie z ogólną oceną rejonu obrony, zamiarem działań nieprzyjaciela; zdolnością bojową batalionu i rozliczeniem czasu;
- b/ spracyzowanie i ogłoszenie rozszerzonego zamiaru walki, który może w niektórych warunkach zastępować nawet oddzielne stawianie zadań bojowych;
- c/ umiejscowienie zadań bojowych dla wykonawców bezpośrednio w terenie połączone z organizacją systemu ognia, prac inżynierskich, wytycznymi do współdziałania, dowodzenia i zabezpieczenia działań;

d/ kontrola i pomoc podwładnym celem szybkiego zorganizowania walki.

Zaznaczyć należy, że w większości sytuacji bojowych podejmowanie decyzji do obrony w warunkach ograniczonego czasu musi odbywać się jedynie na podstawie mapy, często z dala od rejonu przeznaczonego do obrony. Teren w tych warunkach może być wykorzystywany przez dowódcę jedynie do precyzowania podjętej wcześniej decyzji i do umiejscowienia podwładnym szczegółów treści zadania.

C. Praca sztabu batalionu w okresie wypracowania decyzji przez dowódcę

Sztab jako organ dowodzenia ma do spełnienia tutaj rolę pomocnika dowódcy w szybkim i właściwym wypracowaniu decyzji oraz w odciążeniu w dowodzeniu batalionem na okres wypracowania decyzji.

Aby sztab batalionu mógł należycie wywiązać się ze stojących przed nim zadań musi dokładnie być zorientowany w:

- otrzymanym zadaniu;
- obecnym położeniu nieprzyjaciela;
- stanie, rozmieszczeniu i możliwościach pododdziałów własnych;
- stanie zabezpieczenia materiałowo-technicznego i warunkach pracy tyłów;
- potrzebach zmiany lub uzupełnień zabezpieczenia bojowego działań, łączności i dowodzenia;
- czasie potrzebnym na wykonanie poszczególnych przedsięwzięć.

Kolejność i treść pracy sztabu batalionu w okresie wypracowania decyzji przez dowódcę batalionu może być następująca:

- obecność pomocnika szefa sztabu przy otrzymaniu zadania od dowódcy pułku i następnie zapoznanie z tym zadaniem sztabu batalionu i innych oficerów batalionu;

- dowodzenie batalionem wg wytycznych dowódcy przez szefa sztabu w okresie wypracowania decyzji przez dowódcę.

Dowodzenie to może obejmować szereg różnorodnych zagadnień zależnie od sytuacji bojowej, ale nie oznacza ono bynajmniej wyłączenia szefa sztabu z pracy nad przedstawieniem danych do decyzji dowódcy;

- organizacja przyjęcia i włączenia w skład batalionu środków wzmocnienia;
- wspólnie z dowódcą lub samodzielne opracowanie przez szefa sztabu obliczenie czasu na organizację obrony;
- przygotowanie danych /przez oficerów sztabu/ do decyzji dowódcy:

a/ przez szefa sztabu propozycje decyzji lub tylko niektórych jej elementów. Treść propozycji decyzji obejmuje te same elementy co decyzja;

b/ przez pomocnika szefa sztabu oceny i wniosków co do stanu zaopatrzenia materialowego oraz organizacji i pracy tyłów batalionu, jak również przedstawienie dokładowych danych o stanie ludzi i sprzętu. Oceny stanu technicznego sprzętu i wniosków co do organizacji remontu i użycia środków transportowych;

c/ Instruktor chemicznego batalionu przedstawić dowódcy:

- stan zaopatrzenia dowództwa, sztabu i pododdziałów batalionu w indywidualne środki ochrony przed skażeniami, środki kontroli napromienienia oraz sprzęt likwidacji skażeń i zakażeń;

- stan techniczny środków ochrony przed skażeniami;
- stan napromienienia pododdziałów i wpływ wielkości dawki promieniowania na utratę zdolności bojowej;
- sposób organizacji pomiaru dawek promieniowania przy pomocy komorymetru PK-56 oraz pomiaru dawek promieniowania i załadowania dozymetrów DS-50 i DKP-50;
- sposób prowadzenia ewidencji dawek promieniowania i wykonania sprawozdań o napromienieniu pododdziałów.

d/ Felczer batalionu:

- przedstawia szefowi sztabu batalionu lub jego pomocnikowi stan zdrowotności i higieny w batalionie oraz sposób organizacji i przedsięwzięć sanitarno-higienicznych i pracy bpm;
- sposób zbierania od żołnierzy skierowanych na bpm dozymetrów DP-7CM i DS-50 oraz dokonywania pomiaru dawek promieniowania;
- sposób prowadzenia ewidencji dawek promieniowania otrzymanych przez żołnierzy skierowanych na bpm.

Niezależnie od powyższych danych sztab batalionu obowiązany jest w tym czasie:

- brać udział w rekonesansie dowódcy batalionu lub prowadzić go na zlecenie dowódcy samodzielnie;
- zbierać dane o decyzjach sąsiadów i przedstawiać je dowódcy;
- przygotować dane do wydania wytycznych w zakresie zabezpieczenia działań bojowych;
- przygotować projekty niektórych dokumentów /plan łączności, szkicu obrony, zapotrzebowań itp/.

- wydanie zarządzeń co do czasu meldowania się podwładnych celem otrzymania zadań bojowych lub poinformowanie kiedy i gdzie mają oczekiwać na zadania bojowe i inne wytyczne.

4. METODA I TREŚĆ PRACY DOWÓDCY I SZTABU BATALIONU NAD ===== DOPROWADZENIEM DECYZJI DO WYKONAWCÓW =====

a/ Zasady formułowania, sposoby doprowadzenia oraz treść decyzji dowódcy batalionu do obrony.

W wyniku analizy zadania, obliczenia czasu, oceny położenia i niekiedy przeprowadzonego rekonesansu dowódca batalionu podejmuje decyzję, którą w zależności od nakazu może bezpośrednio wprowadzać w czyn, lub też wprowadzać ją do realizacji po uprzednim zatwierdzeniu przez przełożonego. Decyzję dowódcy batalionu winny tworzyć wnioski wyciągnięte z analizy zadania i oceny położenia. Treść decyzji dowódcy batalionu przedstawia na swojej mapie roboczej /układ jak załącznik nr 2/, a zagadnienia, które nie dają się wrysować na mapę zapisuje w notatniku lub po prostu zapamiętuje.

Decyzje te w wypadku potrzeby meldowania jej przełożonemu lub zapoznawania jej z treścią swoich podwładnych obowiązany jest przedstawić zainteresowanym w następującym układzie:

1. wnioski z oceny nieprzyjaciela ;
2. własny zamiar rozegrania walki obronnej;
3. przewidywane zadania dla pododdziałów i elementów ugrupowania bojowego;
4. przewidywany podział sił i środków;
5. sposób i terminy realizacji rozbudowy inżynierskiej;

6. zamierzony sposób wykorzystania elementów ugrupowania w toku walki obronnej.

Układ powyższy może ulec zmianie tylko wówczas, kiedy przełożony żądał będzie innych niżli podano wyżej danych do zreferowania.

Przełożony po zapoznaniu się z treścią decyzji może zatwierdzić ją bez wnoszenia żadnych poprawek i uzupełnień, lub też wprowadzając poprawki w jej brzmieniu, nakazać dowódcy batalionu wprowadzić ją w życie w formie rozkazów i zarządzeń.

Sposobów doprowadzenia decyzji do wykonawców może być wiele, ale najważniejszymi z nich będą:

1. osobiście poprzez styczność z podwładnym ;
2. poprzez oficerów sztabu znających zamiar dcy ;
3. poprzez techniczne środki łączności;
4. poprzez wręczenie podwładnemu zadania na piśmie lub mapie /goniec - łącznik/.

Każdy z tych sposobów mimo, iż zapewnia doprowadzenie decyzji do wykonawców nie gwarantuje takiej precyzji w przekazaniu zadań podwładnym, jak styczność osobista dowódcy z zainteresowanym wykonawcą.

Zdawać sobie należy sprawę z tego, że decyzja dowódcy to nie tylko sucha treść zadania. Obok rozkazu bojowego podwładny musi otrzymać szereg innych danych, które określałyby jeszcze sposób wykonania tego zadania. Chodzi więc o to by wiedzieć, że pod pojęciem doprowadzenia decyzji do wykonawcy mieści się:

- stawianie zadań bojowych;
- organizacja systemu ognia;
- organizacja prac inżynierskich;
- organizacja dowodzenia i łączności;
- organizacja współdziałania;
- organizacja zabezpieczenia działań bojowych.

Każda z tych czynności w zależności od sytuacji bojowej oraz dysponowanego na ten cel czasu może być w innym układzie czynności wykonywana.

a/ Jeśli dowódca pracuje wyłącznie z jednego punktu pracy i posiada przy tym wystarczającą ilość czasu może on kolejno, punkt po punkcie przekazywać podwładnym swoją decyzję, a więc:

- postawić zadanie bojowe;
- dać wytyczne do zabezpieczenia działań bojowych przegrupowania i luzowania;
- zorganizować system ognia i prace inżynierskie;
- zorganizować dowodzenie, łączność i zaopatrzenie.

W późniejszym zaś czasie może dać wytyczne do współdziałania i wreszcie pomagać podwładnym i kontrolować ich.

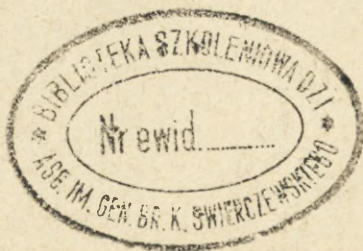
1/ Jeżeli dowódca pracuje z paru punktów pracy /udając się do podwładnych/ to wtedy zazwyczaj na danym punkcie pracy przekazuje wszystkie zagadnienia dotyczące jednak tylko tego rejonu /kierunku/, a na innym punkcie pracy robi to samo dla innego pododdziału /na innym kierunku/. Nie jest to sposób, któryby dawał oszczędności w zużyciu czasu, dlatego, że niektóre zagadnienia będą powtarzane, gdyż na danym punkcie pracy zazwyczaj się są wszyscy oficerowie, a tylko ci, którzy będą tu działać.

2/ Jeżeli dowódca pracuje z paru punktów pracy i może nawet wyjść przed przedni skraj obrony /bez styczności z nieprzyjacielem/, to zagadnienia ujmuje kolejno i kierunkami. Jeżeli przy tym cały czas ma za sobą wszystkich podwładnych, to zużycie czasu tutaj będzie mniejsze jak w poprzednim wypadku, gdyż nie będzie powtarzał dla każdego wszystkich zagadnień.

- 3/ Gdy dowódca będzie pracował równolegle z szefem sztabu, nad przekazaniem decyzji podwładnym, na różnych punktach pracy to przedtem musi dać wytyczne szefowi sztabu co do zakresu i treści zagadnień, które szef sztabu ma przekazać.
- 4/ Może jasno zaistnieć wypadek /ograniczona ilość czasu i skomplikowana sytuacja bojowa/, że decyzja do wykonawców będzie przekazana za pomocą technicznych środków łączności w formie krótkich rozkazów i zarządzeń, a potem w miarę możliwości niektóre zagadnienia decyzji będą precyzowane w terenie przez doraźne wyjazdy dowódcy lub oficerów sztabu do podwładnych.

Jeżeli chodzi o sztab batalionu, to metoda i sposób jego pracy zależna będzie od metody i sposobu pracy dowódcy. Sztab musi zawsze pomagać dowódcy w doprowadzeniu decyzji do wykonawców. Pomoc ta może wyrażać się następująco:

- 1/ Niektóre zagadnienia decyzji /wytyczne, zarządzenia itp/ podaje szef sztabu lub pomocnik szefa sztabu na polecenie dowódcy.
- 2/ Dla niektórych pododdziałów batalionu decyzję doprowadza w całości szef sztabu /lub jego pomocnik/, a dla innych robi to równolegle dowódca.
- 3/ Sztab podaje wykonawcom niektóre techniczne szczegóły dotyczące decyzji np. organizacji rozpoznania, opbmar, zabezpieczenia materiałowego, organizacji łączności itp.
- 4/ Sztab śledzi rozwój sytuacji bieżącej /szczególnie gdy batalion prowadzi już walkę z nieprzyjacielem/ i dowodzi batalionem /szef sztabu/, w czasie gdy dowódca pracuje nad doprowadzeniem decyzji do wykonawców.

b/ Stawianie zadań bojowych

Może być dokonane przez dowódcę lub jego sztab w postaci:

- ustnego rozkazu bojowego;
- szkicu rozkazu /na kalce lub mapie/;
- rozkazu podanego przez techniczne środki łączności.

Ustony rozkaz bojowy winien obejmować następującą treść:

1. Krótkie dane o nieprzyjacielu:

- jakie pododdziały nieprzyjaciela znajdują się przed frontem;
- jakimi siłami może nieprzyjaciel przejść do natarcia;
- prawdopodobny termin rozwinięcia natarcia nieprzyjaciela;
- przypuszczalny kierunek głównego uderzenia nieprzyjaciela;
- rejony, na które nieprzyjaciel może użyć bmar.

2. Sposób użycia bmar przez przełożonego na kierunku batalionu, zadania sąsiadów i linie rozgraniczenia:

- sposób użycia przez przełożonego bmar, czas na jej użycie i przeciwko jakim siłom nieprzyjaciela;
- kto broni się na lewo /prawo/ od batalionu, gdzie organizuje punkt oporu i z jakim zadaniem;
- sposób współdziałania sąsiada z batalionem;
- czym zabezpiecza otwarte skrzydło;
- linia rozgraniczenia.

3. Zadanie bojowe batalionu:

- jakiego rejonu broni batalion;
- jak brzmi treść zadania batalionu;
- z kim współdziała przy wykonaniu zadania;
- główny wysiłek obrony;
- jakie punkty oporu rozbudowuje i w jakim rejonie /łącznie z przebiegiem przedniego skraju/;
- jakie wykonuje przedsięwzięcia celem umocnienia terenu;
- gotowość systemu ognia;
- gotowość obrony;
- strefa ognia ppanc i pplech.

W celu przygotowania obrony -

r o z k a z u j ę:

a/ kompaniom pierwszego rzutu

- środki wzmocnienia;
- zadania;
- system ognia ppanc;
- sposób zabezpieczenia styków, skrzydeł i luk;

b/ odwodowi ogólnemu /drugiemu rzutowi/

- środki wzmocnienia;
- punkt oporu;
- pasy ognia przed frontem obrony;
- zadania:
 - obrony;
 - kontrataku;
 - zamiany wojsk pierwszego rzutu;
- sposób zabezpieczenia skrzydeł i luk;

c/ artylirii wsparcia /moździerzom/

- zadania ogniowe według etapów walki obronnej;

d/ czołgom i grupie ogniowej

- główne i zapasowe SC;
- zadania ogniowe;
- kolejność otwarcia i prowadzenia ognia;

e/ SD i jego gotowość pracy

f/ rozmieszczenie tyłów

g/ sygnały alarmowe i dowodzenia.

Szkic-rozkaz

W przypadkach, kiedy dowódca batalionu nie dysponuje odpowiednio przygotowanym podoficerem i istnieje obawa, że przekazujący może niezbyt dokładnie przekazać myśl zawartą w decyzji dowódcy batalionu można stosować szkic-rozkaz.

Szkic-rozkaz jest graficznym dokumentem bojowym, za pomocą którego dowódca batalionu może przekazać podwładnemu zadanie jakie stawia się przed nim do wykonania.

Szkic - rozkaz opracowany przez dowódcę batalionu winien zawierać:

1. Aktualne położenie nieprzyjaciela i jego ocenę.
2. Zadanie kompanii wraz ze wskazaniem sposobu jego wykonania.
3. Zadania bojowe sąsiadów, z którymi kompania ma współdziałać w toku wykonywania zadania.
4. Rozmieszczenie i wykonywanie na korzyść kompanii zadania ogniowe środków wsparcia.
5. Miejsce punktu obserwacyjnego dowódcy batalionu i przewidywana trasa jego przesuwania się w toku walki.
6. Rozmieszczenie urządzeń tyłowych batalionu i oś ich przesunięcia.

7. Sygnały alarmowe i dowodzenia.

8. Zastępcy.

Szkic - rozkaz winien być podpisany przez dowódcę batalionu i doręczony dowódcy kompanii za pokwitowaniem w czasie wskazanym przez dowódcę batalionu.

Doręczanie szkiców - rozkazów należy do obowiązków łączników lub specjalnie wyznaczonych do tego celu żołnierzy.

W sytuacjach wymagających natychmiastowego rozpoczęcia działań lub w przypadkach kiedy nie istnieją inne sposoby porozumienia się z podwładnym, dowódca batalionu obowiązany jest dla przekazania rozkazu i swojej decyzji używać technicznych środków łączności.

Techniczne środki łączności stanowią więc jeden ze sposobów przekazania decyzji dowódcy batalionu dla podwładnych.

Jednak z uwagi na właściwości techniczne sprzętu łączności, z uwagi na możliwość zakłóceń i podsłuchu ze strony nieprzyjaciela obowiązującą zasadą używania tego sprzętu nie do taslemowych - trwających kilka, czy kilkanaście minut - rozmów, a jedynie do przekazywania krótkich rozkazów, sygnałów i komend. Z tego też względu zadanie stawiane dla kompanii przez dowódcę batalionu winno jedynie ujmować:

- wywołanie abonenta i sprawdzenie jego tożsamości;
- podanie komendy, odpowiedniego sygnału lub jednozdaniowego rozkazu;
- potwierdzenie odbioru w celu upewnienia się o bezbłędnym odbiorze.

Przykład:

"SOKOŁ" tu "ŻBIK" - podajcie hasło 123

"ŻBIK" tu "SOKOŁ" - podajcie hasło 213.

"SOKOŁ" - 1 km przed wami okopana grupa piechoty nieprzyjaciela wzmocniona 2 rakietami ppano i bronią maszynową.

Po podejściu niszczyć ją wspólnie z "WILGĄ". Sygnał do otwarcia ognia podaje "WILGA". Odbiór. "ŻBIK" tu "SOKÓŁ". Zrozumiałem.

Ten typ zadania bojowego jest jednak możliwy do realizacji przez podwładnych tylko w niektórych sytuacjach pola walki. Takie zadanie może być postawione podwładnemu w toku trwania walki obronnej, kiedy zarówno pododdziały jak i sąsiedzi znają sygnały umówione, sygnały alarmowe, znają przynajmniej w zarysach zamiar walki przełożonego itp. W takich przypadkach powoływanie się na kryptonimy stacji, określanie "na waszym kierunku" jest w pełni zrozumiałe dla wykonującego taki rozkaz.

ORGANIZACJA SYSTEMU OGNI

Wiele zagadnień organizacji systemu ognia /główne zagadnienie/ zawarte jest w zadaniach bojowych. Jeżeli jednak czas pozwala, system ognia organizuje się szczegółowo po postawieniu zadań bojowych na podstawie wnikliwej oceny możliwości działania nieprzyjaciela i konieczności przeciwdziałania mu w danym terenie przy określonym zadaniu bojowym.

Zorganizowany system ognia jest warunkiem możliwości przyjęcia walki, a następnie załamania natarcia npla. System ognia winien zapewnić:

- rażenie npla na najdalszych odległościach;
- ześrodkowanie ognia większości środków na ważnych kierunkach i rubieżach;
- stworzenie ciągłej strefy ognia przed przednim skrajem i w głębi własnej obrony;
- stworzenie ogní bocznych, skrzydłowych, worków ogniowych i zasadzek ogniowych;
- osłonięcie ogniem skrzydeł, styków i łączność ogniową z sąsiadami;

- manewr ogniem i środkami ogniowymi.

System ognia w obronie batalionu składa się z:

- systemu ognia artylerii wspierającej i moździerzy;
- systemu ognia ppanc;
- systemu ognia piechoty zorganizowanego w kompaniach i powiązanych ze sobą.

Przed przednim skrajem obrony organizować można dwie-trzy strefy ognia:

- strefę ciągłą ognia broni piechoty na odległość 400 m;
- strefę ciągłą ognia ppanc na odległość 1000 m, a dla czołgów strzelających na wydłużonych odległościach i rakiet ppanc nawet do 2000 m;
- niekiedy pas stałego ognia zaporowego na odległości 200 - 400 m przed przednim skrajem, pas ten jednak przeważnie nie będzie obejmował całej szerokości rejonu obrony, a tylko najważniejsze kierunki.

System ognia artylerii wspierającej i moździerzy organizowany jest zazwyczaj na wyższych szczeblach, a przez batalion tylko wtedy, gdy broni się na oddzielnym kierunku. Celem takiego ognia jest wzbronienie ataku nieprzyjaciela na przedni skraj obrony. Każdy ogień /piechoty, ppanc i artylerii oraz moździerzy/ organizuje się również na całą głębokość obrony celem niszczenia nieprzyjaciela, który włamie się w rejon obrony.

System ognia ppanc organizuje się przeciwko czołgom i transporterom opancerzonym nieprzyjaciela.

Podstawą obrony pod względem ppanc jest:

- system rozpoznania, obserwacji i powiadamiania;
- system ognia ppanc czołgów, dział ppanc i wyrzutni kierowanych pocisków ppanc przed przednim skrajem i w głębi obrony;

- uderzenia broni atomowej i lotnictwa na czołgi nieprzyjaciela;
- wykorzystanie środków ppanc piechoty /granaty nasadkowe, rgppanc i ręczne granaty ppanc/;
- zapory pozost i przeszkody powiazane z systemem ognia ppanc;
- manewr odwodów specjalnych jak np. OPanc, OPanc, CZap pułku lub odwodu specjalnego batalionu.

Głównymi środkami rażenia czołgów mpla w batalionie są: zapory minowe, czołgi i działa ppanc oraz środki ppanc piechoty oraz wyrzutnie ppanc kierowanych pocisków rakietowych.

Zasady rozmieszczania środków ogniowych w obronie są następujące:

a/ Środki ppanc:

- armaty ppanc rozmieszczać można w drugorzutowych punktach oporu kompanii lub batalionu w odległościach jak działa bezodrzutowe;
- czołgi rozmieszcza się na całej głębokości obrony batalionu parami, a nawet niekiedy pojedyncze w odstępach do 200 m;
- wyrzutnie kierowanych pocisków ppanc rozmieszcza się wyznaczając rubież 50 na wysokości rejonu czołowych punktów oporu /przy danym terenie/ lub głębiej, przy tym działają one plutonem / ze względu na to, że ogniem poszczególnych wyrzutni kieruje dowódca plutonu/; odstępy między wyrzutniami mogą wynosić od 500 - 1000 m, a zatem dla plutonu wyznaczają rubież o szerokości do 3 km.

b/ Środki piechoty:

- transportery opancerzone rozmieszcza się w plutonowych punktach oporu i przewiduje dla nich zadanie ogniowe, lub też jeżeli teren jest otwarty;
- karabiny maszynowe rozmieszcza się na całej głębokości obrony, a niektóre można wysunąć nieco przed przedni skraj dla wykonania ognia bocznych.

Organizując system ognia dowódca batalionu zwraca uwagę na odpowiednie rozmieszczenie punktów oporu i zaplanowanie zadań ogniowych celem skutecznego niszczenia npla. Ważnym jest organizowanie ognia bocznych, krzyżowych i skrzydłowych, powiązanych z zaporami inżynieryjnymi, jako najskuteczniejszych w zwalczaniu nieprzyjaciela.

Celem maskowania ogniowego przestrzegać należy ściśle dyscypliny ognia.

System ognia organizowany jest i doskonalony w całym ciągu trwania obrony.

Elementy organizacji systemu ognia są zawarte w zadaniach bojowych, w zabezpieczeniu bojowym działań, w wytycznych do współdziałania, w wytycznych do inżynieryjnej rozbudowy obrony oraz ściśle sprecyzowane i usystematyzowane w wytycznych dowódcy do organizacji systemu ognia, które mogą obejmować:

- wskazanie pasów ostrzału dla kompanii;
- określenie ciągłych stref ognia piechoty i ppanc;
- rozmieszczenie grup czołgów lub pojedynczych czołgów i określanie zadań ogniowych w powiązaniu z zaporami inżynieryjnymi;
- rozmieszczenie dział ppanc i wskazanie dla nich zadań ogniowych w powiązaniu z zaporami inżynieryjnymi;

- określenie rejonu stanowisk zapasowych dla czołgów i dział ppanc i wskazanie jakie zadanie, z których stanowisk wykonywać;
- rozmieszczenie wyrzutni ppanc pocisków kierowanych i zadań dla nich oraz wskazanie rejonów zapasowych stanowisk ogniowych;
- określenie sposobu użycia do walki z czołgami środków ppanc piechoty;
- wzbronienia rozmieszczenia ważniejszych środków ogniowych piechoty szczególnie na skrzydłach i stykach w celu stworzenia ogni krzyżowych i bocznych;
- zadania ogniowe dla moździerzy i artylerii ognia pośredniego umiejscowione w terenie w powiązaniu z ogniem piechoty i środków ppanc, a szczególnie wskazanie odcinków SOZ i ZO przed przednim skrajem i w głębi obrony;
- wyznaczenie dyżurnych obsług i środków ogniowych;
- wskazania sposobu prowadzenia maskowania ogniowego;
- wskazania co do sposobu organizacji obserwacji za działaniem szczególnie czołgów nieprzyjaciela;
- sposób powiadamiania o zagrożeniu czołgów npla;
- sygnały;
 - alarm ppanc dla wszystkich środków ppanc;
 - otwarcia ognia przez dyżurne środki piechoty i ppanc;
 - alarm bojowy dla wszystkich;
 - otwarcie ognia przy kolejnym wprowadzeniu do walki różnych środków ogniowych;
 - przerwanie ognia;
 - przeniesienie ognia.

System ognia można uważać za zorganizowany jeżeli:

- wszystkie rodzaje ognia są zaplanowane i powiązane ze sobą oraz z zaporami inżynieryjnymi i przeszkodami;
- wykonawcy zrozumieli sposób wykonania zadań;
- zorganizowano powiadamianie i alarmowanie;
- wszystkie środki ogniowe zajęły stanowiska ogniowe i mają przygotowane dane do prowadzenia ognia;
- przeprowadzono wstrzeliwanie i sprawdzono system wywołania, przeniesienia i przerwania ognia.

ORGANIZACJA PRAC INŻYNIERYJNYCH

Celem prac inżynieryjnych w obronie batalionu jest rozbudowa obrony i umocnienie terenu dla ukrycia siły żywej i techniki bojowej przed skutkami rażenia ogniem mpla. Elementy organizacji inżynieryjnej rozbudowy obrony przewijają się w toku całej pracy organizacji obrony.

Prawidłowo rozbudować obronę batalionu można jeżeli:

- wnikliwie oceni się teren i możliwości działania w nim mpla i wojsk własnych;
- realnie oceni możliwości wykonania prac przez pododdziały własne;
- na się odpowiednie siły i środki oraz czas na wykonanie prac;
- zaplanuje się odpowiednio prace nad umocnieniem terenu;
- skontroluje jakość wykonania przedsięwzięć inżynieryjnych.

Podstawą do organizacji inżynierskiej rozbudowy obrony są:

- decyzja dowódcy do obrony;
- wytyczne inżynierskiej rozbudowy /zarządzenie/ dowódcy pułku;
- posiadane siły i środki do inżynierskiej rozbudowy obrony.

Główne elementy organizacji prac inżynierskich zawarte są w zadaniach bojowych i wytycznych zabezpieczenia bojowego, jednakże elementy te określają tylko zagadnienie ogólne i nie precyzują szczegółowo wykonania.

Dlatego też oddzielne wytyczne do organizacji prac inżynierskich muszą te sprawy precyzować.

By precyzyjnie określić szczegóły inżynierskiej rozbudowy dowódca i sztab muszą przedtem skalkulować możliwości wykonania prac inżynierskich. Sposób kalkulacji rozbudowy obrony omówiony jest w oddzielnym skrypcie inżynierskim, tutaj zaś podane zostaną tylko treściowo zagadnienia, jakie podaje dowódca w swoich wytycznych do inżynierskiej rozbudowy.

Zagadnienia te są następujące:

- 1/ W jakim terminie rozbudować punkty oporu.
- 2/ Jakie zapory inżynierskie i w jakich miejscach rozbudowuje szczebel wyższy.
- 3/ Długość dnia pracy /w godzinach/.
- 4/ Sposób, zakres prac inżynierskich do wykonania przez kompanie pierwszego rzutu i kolejności rozbudowy.
- 5/ Sposób, zakres prac inżynierskich dla kompanii drugorzutowej i kolejność rozbudowy, a w tym zagadnienia ujęte podobnie jak dla kompanii pierwszorzutowych.
- 6/ Sposób i zakres prac inżynierskich do wykonania w pozostałych pododdziałach batalionu oraz kolejność prac:

- rozbudowa urządzeń tyłowych;
- rozbudowa rejonu rozmieszczenia plutonu łączności i SD;

- rozbudowa SO i ukryć dla moździerzy i ewentualnie artylerii ognia pośredniego;
- rozbudowa stanowisk plutonu rakiet ppanc;
- przydział środków inżynierskich dla pododdziałów specjalnych.

7/ Meldunki o przebiegu prac inżynierskich /kiedy i jak składać/.

ORGANIZACJA DOWODZENIA I ŁĄCZNOŚCI

Za organizację dowodzenia i łączności odpowiada dowódca batalionu, bezpośrednim zaś organizatorem łączności jest szef sztabu. Łączność szef sztabu organizuje według wskazówek dowódcy batalionu.

Podstawą do organizacji dowodzenia i łączności jest decyzja dowódcy i wytyczne wyższego szczebla.

Dowodzenie wojskami polega na:

- utrzymaniu wysokiego stanu moralno-politycznego wojsk oraz stałej ich gotowości bojowej;
- doprowadzeniu na czas zadań bojowych;
- organizowaniu i utrzymywaniu współdziałania oraz niezawodnej łączności;
- ciągłym kierowaniu wojskami w toku walki obronnej;
- stałej kontroli wykonania przez pododdziały rozkazów i zarządzeń;
- ciągłym zaopatrywaniu wojsk.

Ciągłość dowodzenia zabezpiecza się przez organizację stanowisk dowodzenia oraz stworzenie niezawodnej łączności wszystkimi dostępnymi środkami.

Dowódca batalionu wraz ze sztabem organizują dowodzenie przez walkę i podtrzymują go w toku walki przez wydanie dodatkowych wytycznych /zarządzeń/.

Dowódca batalionu dowodzi walką z SD rozbudowanego w rejonie drugorzutowych punktów oporu kompanii pierwszego rzutu lub głębiej.

Ponadto przewiduje się rejon i ewentualnie urządza ZSD w rejonie tylnej granicy obrony batalionu lub na kierunku przewidywanego kontrataku w celu zabezpieczenia dowodzenia wojskami w czasie walki z nieprzyjacielem, który włamie się w głąb obrony.

Do czasu rozpoczęcia walki obronnej wykorzystuje się przede wszystkim łączność przewodową, ruchome środki łączności oraz środki sygnalizacyjne. Radio ma pełne zastosowanie z chwilą rozpoczęcia walki obronnej lub wtedy, gdy z braku czasu nie rozbudowano łączności przewodowej.

Wszystkie rozkazy i zarządzenia przekazywane wykonawcom technicznymi środkami łączności podlegają maskowaniu /utajnianiu/. Dlatego też dla zapewnienia tajemnicy treści przekazywanych rozkazów, zarządzeń jak też i meldunków od podwładnych, sztab batalionu opracowuje odpowiednie dokumenty tajnego dowodzenia, którymi wszyscy się posługują.

Wszystkie dokumenty tajnego dowodzenia /TD/ muszą być opracowane tak by zapewnić przekazywanie danych o dwa szczeble niżej, jak również wyżej z pominięciem szczebla pośredniego tzn. batalion musi mieć dokumenty do bezpośredniego dowodzenia plutonem i dokumenty do otrzymania rozkazów, zarządzeń od dowódcy dywizji i do składania meldunków do dowódcy /sztabu/ dywizji.

Szczególne organizacje TD i łączności omówione są w oddzielnych skryptach.

Celem organizacji dowodzenia i łączności dowódca batalionu może wydać wytyczne szefowi sztabu i zastępcy d/s politycznych w zakresie:

- pracy partyjno-politycznej, która obejmuje szereg zagadnień natury moralno-politycznej i dyscypliny;
- kontrolowanie gotowości bojowej;
- organizacji łączności /z. kim, kiedy jaką łączność i w jaki sposób zapewnić/.

Ponadto całokształt zagadnień z zakresu doprowadzenia decyzji dowódcy do wykonawców i zagadnień organizacji współdziałania oraz zaopatrywania /co będzie jeszcze omówione/ zawiera pozostałe elementy organizacji dowodzenia.

ORGANIZACJA WSPÓŁDZIAŁANIA

Współdziałanie jest to uzgodnienie działań bojowych między elementami ugrupowania bojowego, rodzajami wojsk i sąsiadami co do miejsca, czasu i celu walki, dla jak najlepszego wykonania otrzymanego zadania.

Współdziałanie organizuje się na korzyść tego rodzaju wojsk, który wykonuje główne zadanie, a więc w zasadzie w obronie batalionu - na korzyść piechoty zmotoryzowanej.

Podstawą do organizacji współdziałania dowódcy są:

- wytyczne do współdziałania dowódcy pułku;
- decyzja dowódcy batalionu do prowadzenia walki.

Współdziałanie organizuje dowódca batalionu w zasadzie w terenie na oddzielnym wyjeździe: najczęściej już po osiągnięciu gotowości systemu ognia.

Dane do organizacji współdziałania przygotowuje przede wszystkim szef sztabu, który wypracowuje projekt wytycznych współdziałania opierając się na wytycznych z pułku, decyzji dowódcy batalionu i uzyskanych danych od sąsiadów.

W organizacji współdziałania zazwyczaj biorą udział oprócz dowódcy szef sztabu, dowódcy kompanii i dowódcy środków wzmocnienia.

Współdziałanie organizuje się na całą głębokość obrony według następujących zadań:

- a/ utrzymanie rejonów obrony ubezpieczeń bojowych i wzbronienie podejścia nieprzyjacielowi do przedniego skraju obrony;
- b/ odparcie ataku piechoty i czołgów npla przed przednim skrajem obrony;
- c/ zniszczenie npla, który włamał się w głąb obrony.

W poszczególnych zadaniach zakłada się różne, najprawdopodobniejsze warianty działania npla i ustala na nie realne potrzebne przeciwdziałanie pododdziałów, elementów ugrupowania bojowego oraz sąsiadów /działanie sąsiadów uzgadnia się z nimi/.

W wypadku, gdy w rejonie obrony wydzielają się kierunki działania npla /gdy ocenia się, że np. npl może działać na dwóch oddzielnych kierunkach/ to współdziałanie organizuje się również wg kierunków.

Zazwyczaj sposób organizacji współdziałania może być następujący:

- 1/ Dowódca batalionu określa treść zadań i cel walki batalionu w tym okresie.
- 2/ Określa /dca bprmot/ przewidywany wariant możliwego działania npla ze wskazaniem tego działania w terenie / o ile to możliwe/.
- 3/ Określa zamiać walki /działania/ w wymienionym wariantcie i ogólny sposób jego realizacji.
- 4/ Określa sposób działania poszczególnych elementów ugrupowania bojowego, rodzajów wojsk i elementów tyłowych oraz informuje o sposobie działania sąsiadów w tym wariantcie.

Sposób rozpatrzenia /omówienia/ tych zagadnień może być różny. W jednym wypadku dowódca może sam wszystko określić i ustalić sposoby działania, w innym niektóre rzeczy określa sam, a do innych wyznaczy oficerów by zaproponowali jak dany rodzaj wojsk lub element ugrupowania bojowego powinien działać, po czym ostatecznie sam ustala właściwe rozwiązanie. Działanie pododdziałów i elementów ugrupowania bojowego przy ich omawianiu, powinno być zgrane między sobą i umiejscowione /wskazane/ możliwe w terenie i określone w czasie w stosunku do zakładanego działania nieprzyjaciela. Głównymi zagadnieniami w poszczególnych zadaniach, według których należy zgrać działanie rodzajów wojsk i elementów ugrupowania bojowego batalionu są:

a/ W okresie wykonywania pierwszego zadania:

- Działanie rodzajów wojsk i elementów ugrupowania bojowego w okresie podchodzenia npla do przedniego skraju obrony batalionu i walki własnych ubezpieczeń bojowych. Należy tu przewidywać możliwość użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia nawet na przedni skraj obrony /wym bardziej jeżeli obrona jest organizowana bez styczności z nieprzyjacielem/.
- Działanie w celu odparcia pododdziałów rozpoznawczych nieprzyjaciela.
- Zwalczanie nieprzyjaciela ogniem środków dyżurnych szczególnie w czasie działania jego organów rozpoznawczych i zajmowania podstaw wyjściowych do natarcia.
- Działanie podczas ataku npla z marszu w ślad za uderzeniami jego broni atomowej.

b/ W okresie wykonywania drugiego zadania:

- Działanie rodzajów wojsk i elementów ugrupowania bojowego w czasie ogniowego przygotowania ataku nieprzyjaciela, a w tym i użycia przez niego broni masowego rażenia, a szczególnie wyrzutni rakietowych typu "DAVYCKROCKETT", z których nieprzyjaciel może obezwładniać czołowe punkty oporu obrony batalionu.
- Działanie wojsk w celu odparcia ataku piechoty i czołgów nieprzyjaciela i utrzymania czołowych punktów oporu kompanii pierwszego rzutu batalionu.
- Sposób użycia odwodu specjalnego batalionu /jeżeli jest/ i grupy ogniowej, a szczególnie wyrzutni rakietowych pocisków ppanc do walki o utrzymanie czołowych punktów oporu.

c/ W okresie wykonywania trzeciego zadania:

- Sposób walki z nieprzyjacielem, który włamał się w głąb obrony batalionu w określone rejony i na określonych kierunkach, celem ewentualnego zniszczenia nieprzyjaciela w rejonie /rejonach/ włamania i odtworzenia przedniego skraju obrony. Rozpatruje się tu możliwości wykonania kontrataków drugim rzutem i odwodem specjalnym batalionu, gdy włamanie nieprzyjaciela jest niezbyt głębokie i szerokie dla odtworzenia przedniego skraju obrony lub gdy to jest niemożliwe, wykonanie kontrataku dla zahamowania tempa rozwoju natarcia nieprzyjaciela.
- Sposób walki z nieprzyjacielem, który włamał się w głąb obrony batalionu na szerokim froncie kiedy nie ma warunków wykonania kontrataków siłami batalionu, a istnieje możliwość stworzenia warunków do wykonania kontrataku przez wyższy szczebel.

- Sposób obrony kolejnych rubieży obronnych, w wypadku, gdy batalion musiał przejść do obrony takich rubieży po utraceniu swego rejonu obrony.

W celu zabezpieczenia ciągłości współdziałania i łatwości w dowodzeniu dowódca batalionu ustala jeden system kodowania terenu, podaje dozory, ustala sygnały współdziałania, oznaczania wzajemnego wojsk, wywołania, przeniesienia i przerwania ognia.

Ponadto z sąsiadami oprócz uzgodnionego działania w poszczególnych wariantach uzgadnia się:

- przebieg linii rozgraniczenia;
- sposoby i siły oraz środki zabezpieczenia skrzydeł i luk;
- organizację ognia na lukach;
- sygnały współdziałania;
- sposób organizacji łączności;
- miejsce rozmieszczenia punktów dowodzenia.

Wytyczne do współdziałania dowódcy batalionu w zasadzie powinny być zapisane w notatniku dowódcy lub szefa sztabu.

ORGANIZACJA ZABEZPIECZENIA DZIAŁAŃ BOJOWYCH

Równolegle z treścią zadań bojowych, lub bezpośrednio po ich postawieniu dowódca batalionu obowiązuje jest wydać podwładnym niezbędne wytyczne, zapewniające pełne zabezpieczenie działań bojowych walczących kompanii.

Wytyczne te winny ujmować omówienie sposobu zdobywania wiadomości o nieprzyjacielu i zabezpieczenia batalionu i jego pododdziałów przed niespodziewanym napadem jego sił lądowych i powietrznych.

Wytoczne zabezpieczenia działań bojowych wydawane przez dowódcę batalionu obejmują:

- rozpoznanie;
- obronę przed bronią masowego rażenia;
- ubezpieczenie;
- obronę przeciwlotniczą;
- zabezpieczenie inżynieryjne;
- maskowanie;
- zabezpieczenie tyłowe.

W odniesieniu do każdego z tych elementów dowódca batalionu daje odpowiednie wytoczne, które w obronie winny obejmować:

A. W zakresie prowadzenia rozpoznania:

- zadania batalionu na rozpoznanie wg okresów prowadzenia walki;
- siły i środki do prowadzenia rozpoznania na szczeblu batalionu i w poszczególnych kompaniach;
- sposób zdobywania wiadomości przez siły do tego wyznaczone;
- kierunki działania poszczególnych organów rozpoznawczych;
- gotowość rozpoczęcia rozpoznania;
- sposób przekazywania danych z rozpoznania.

B. W zakresie obrony przed bronią masowego rażenia:

- przypuszczalne rejony zagrożone użyciem przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia;
- sposób organizowania w batalionie obserwacji i rozpoznania skażeń;
- terminy zakończenia uzupełnień w środki ochrony przed skażeniami;

- ilość i termin wykonania ukryć zabezpieczających kompanie przed bronią masowego rażenia;
- sposób i zakres czynności pododdziałów batalionu przy likwidacji skutków napadu bronią masowego rażenia;
- sposób prowadzenia kontroli dozymetrycznej i stopnia skażeń terenu;
- sposób prowadzenia zabiegów specjalnych;
- sygnały alarmowe oraz sposób ich przekazywania w czasie walki w batalionie.

C. W zakresie ubezpieczenia:

- zadania, jakie ma wykonać batalion w zakresie ubezpieczenia;
- siły i środki, jakie należy wyznaczyć do wykonania zadań ubezpieczenia;
- miejsce rozmieszczenia ubezpieczeń, zasady pełnienia przez nich służby oraz drogi dojścia i powrotu;
- zadania dla kompanii i środków wzmocnienia w zakresie ubezpieczenia;
- sygnały powiadamiania o niebezpieczeństwie.

D. W zakresie ochrony przeciwlotniczej.

- sposób zwalczania lotnictwa przez siły i środki wyższych szczebli;
- organizacja powiadamiania o zagrożeniu lotniczym;
- zachowanie się pododdziałów w wypadku nalotu:
 - grup lotnictwa;
 - lotnictwa rozpoznawczego;

- sposób walki z samolotami i śmigłowcami lecącymi na niskich pułapach /wyznacza siły i środki/ ;
- sposób przygotowania rejonu obrony batalionu do obrony przeciwlotniczej;
- gotowość obrony przeciwlotniczej;
- sygnały alarmowe.

F. W zakresie zabezpieczenia inżynieryjnego

- jakie przedsięwzięcia inżynieryjne winien rozbudować batalion i jaki jest ostateczny termin zakończenia prac inżynieryjnych;
- w jakim terminie i w jakim zakresie rozbudować poszczególne punkty oporu;
- jakie zapory inżynieryjne i w jakich miejscach rozbudowuje dowódca szczebla nadrzędnego /w jakim terminie/;
- jakie zadania mieć będą kompanie w zakresie osłony prac pododdziałów inżynieryjnych wykonujących swe zadania na kierunku batalionu;
- kolejność wykonywania prac inżynieryjnych w poszczególnych plutonowych punktach oporu;
- ilość, sposób i termin wykonania okopów dla czołgów i innych środków ogniowych;
- rodzaj ukryć i schronów, które należy wykonać w poszczególnych kompaniach;
- sposób zabezpieczenia batalionu w wodę;
- ilość sił, które należy wyznaczyć do urządzenia tyłów batalionu;
- meldunki o przebiegu prac inżynieryjnych.

F. W zakresie maskowania

- możliwości obserwacyjne nieprzyjaciela;
- sposób prowadzenia prac obronnych na przednim skraju i w głębi obrony;
- sposób maskowania ruchu pododdziałów bojowych i zaopatrzenia;
- sposób prowadzenia ognia w okresie organizacji obrony celem ukrycia rzeczywistego systemu ognia;
- sposób prowadzenia rozmów przez techniczne środki łączności.

G. W zakresie zabezpieczenia tyłowego

- sposób zorganizowania tyłów batalionu w czasie prowadzenia obrony;
- organizacja zaopatrywania batalionu i kompanii w podstawowe środki zaopatrzenia:
 - amunicję;
 - mps;
 - żywność;
 - środki medyczne;
 - części zamienne;
- organizacja żywienia batalionu przed walką i w czasie jej prowadzenia;
- organizacja ewakuacji rannych i porażonych ludzi, sprzętu i uszkodzonego uzbrojenia;
- określenie norm zużycia amunicji i reżimu ognia w poszczególnych etapach walki i w poszczególnych egzemplarzach uzbrojenia.

5. PRACA DOWÓDCY I SZTABU BATALIONU W CZASIE PROWADZENIA

WALKI OBRONNEJ

1. Kierowanie walką obronną batalionu przez dowódcę batalionu w okresie walki z podchodzącym nieprzyjacielem i w czasie jego ataku na przódni skraj obrony

W warunkach organizacji obrony bez styczności z nieprzyjacielem walka obronna rozpoczyna się w pasie przesłaniania lub trwa na rubieżach wojsk broniących się w przodzie przed rejonem obrony batalionu.

Walkę tę z nieprzyjacielem prowadzą początkowo oddziały wydzielone /w pasie przesłaniania/ lub wojska broniące się w przodzie, a batalion pod ich osłoną organizuje obronę. Batalion musi w tym czasie utrzymać ciągłą łączność z CW lub wojskami broniącymi się w przodzie i tą drogą zbierać dane o nieprzyjacielu, które to dane mogą posłużyć do wniesienia poprawek w podjętej decyzji.

W tym czasie więc dowódca i sztab batalionu oprócz zbierania danych o nieprzyjacielu muszą zorganizować zabezpieczenie odejścia wojsk dotychczas stosujących obronę w przodzie do tyłu poza rejon obrony batalionu. Organizacja tego zabezpieczenia odbywa się na podstawie zarządzenia dowódcy pułku oraz powinna być uzgodniona z pododdziałami wycofującymi się i polega na:

- uzgodnieniu i oznaczeniu dróg wycofania przez rejon obrony batalionu;
- wyznaczeniu przejść w zaporach własnych i organizacji na nich służby porządkowo-ochronnej celem przepuszczenia pododdziałów własnych;
- ustalenia sygnałów i znaków rozpoznawczych z pododdziałami dyfocfywanymi;

- wyznaczenie ewentualnych przewodników dla przeprowadzenia do rejonów zbiorów pododdziałów wycofywanych;
- organizacji zabezpieczenia ogniowego i osłony pododdziałów wycofywanych.

W zakresie tego ostatniego zagadnienia dowódca batalionu wyznacza:

- zadania ubezpieczeniom bojowym;
- zadanie ogniowej osłony artylerii i moździerzem polegające na obeszczadzeniu nieprzyjaciela na kierunkach wycofania się własnych pododdziałów;
- zadanie ogniowej osłony wycofania pododdziałów przed przedniego skraju obrony dla dyżurnych środków ogniowych szczególnie przeciwpancernych.

Po wycofaniu się własnych pododdziałów z przedpola walki z nieprzyjacielem przejmują ubezpieczenia bojowe batalionu, których zadaniem jest zahamowanie tempa natarcia nieprzyjaciela, zadanie mu strat, rozpoznanie jego ugrupowania bojowego, numeracji i zamiaru oraz zyskanie na czasie. Walkę ubezpieczeń bojowych wspiera się ogniem artylerii i moździerzy z zapasowych stanowisk ogniowych, a ponadto koordynuje ich działanie z ubezpieczeniami bojowymi i działaniem sąsiadów.

Rozkaz do wycofania ubezpieczeń bojowych wydaje dowódca batalionu po spełnieniu przez nie zadań w warunkach natarcia prowadzących się nieprzyjaciela.

Nieprzyjaciół wykorzystując moment odejścia pododdziałów walczących w pasie przesłaniania i ubezpieczeń bojowych będzie dążył do wykonania ataku z marszu przez wprowadzenie na ten kierunek silnych i ruchliwych oddziałów rozpoznawczych i pancernych oraz przy wsparciu uderzeń broni masowego rażenia, a głównie broni jądrowej.

W takim wypadku zadaniem dowódcy i sztabu batalionu jest wykryć oznaki przygotowania nieprzyjaciela do uderzeń środkami masowego rażenia, w porę zarządzić alarm przeciw tym środkom i ukryć siły żywe i sprzęt celem uniknięcia strat.

W wypadku wykonania uderzenia jądrowego na część sił batalionu, dowódca musi na czas podjąć decyzję do ewentualnego wzmocnienia tego rejonu przez wydzielanie części sił z odwodu/drugiego rzutu/lub skierowania tam innych sił by niedopuszczyć do przełamania obrony przez nieprzyjaciela z marszu.

W celu załamania ataku nieprzyjaciela z marszu dowódca wprowadzą kolejne środki ogniowe do walki dążąc do utrzymania rejonu obrony.

Atak z marszu nieprzyjaciela odpiera się zmasowanym ogniem wszystkich rodzajów wojsk a lokalne włamanie likwiduje kontratakami drugich rzutów kompanii lub drugim rzutem batalionu nie dopuszczając jednocześnie do tych rejonów dopływu świeżych sił nieprzyjaciela ogniem artylerii i moździerzy.

W zasadzie ogień wszystkie środki ogniowe winny prowadzić z zapasowych SO celem ukrycia właściwej organizacji systemu ognia.

Kontratak drugim rzutem batalionu może być wykonany nie tylko w celu odtworzenia przedniego skraju obrony ale i na rozkaz dowódcy pułku, przed przedni skraj obrony celem zerwania nieprzyjacielowi podstaw wyjściowych do natarcia.

Zdecydowane działanie batalionu może zmusić nieprzyjaciela do zaniechania ataku z marszu i ponownej jego organizacji z podstaw wyjściowych.

Organizacja ponownego ataku przez nieprzyjaciela może trwać od kilku godzin do jednej doby /gdy będzie musiał wykonać dodatkowe przegrupowanie i podciągnięcia sił.

W okresie ponownej organizacji ataku przez nieprzyjaciela batalion:

- doskonali system obrony i odtwarza naruszony system ognia oraz współdziałania;
- prowadzi walkę z nieprzyjacielem, który zajmuje podstawy wyjściowe i podciąga świeże siły ogniem dyżurnych środków ogniowych oraz ogniem artylerii i moździerzy;
- prowadzi rozpoznanie nieprzyjaciela dążąc do wykrycia jego siły; ugrupowania bojowego, skrzydeł i styków oraz numeracji pododdziałów;
- uzupełnia materiały i sprzęt potrzebny do walki.

Ponowny, zorganizowany atak piechoty i czołgów nieprzyjaciela z reguły poprzedzony zostanie ogniowym przygotowaniem.

W tym czasie zadaniem dowódcy batalionu jest ukrycie sił żywych i środków ogniowych przed ogniem artylerii i broni jądrowej nieprzyjaciela, a jednocześnie zadania mu jak największych strat.

Zwalczanie nieprzyjaciela na podstawach wyjściowych łącznie z podchodzącymi odwodami, początkowo dokonuje szczebel wyższy ogniem artylerii, uderzeniami lotnictwa i broni rakietowej, batalion zostawia na SO pozostawia tylko niezbędną ilość obskrwatorów i dyżurne środki ogniowe.

Należy dążyć w tym okresie do wykrycia stanowisk wyrzutni rakietowych nieprzyjaciela "DAVYCROCKETT" i niszczyć je ogniem artylerii. Wyrzutnie te mają jak wiadomo zasięg ognia od 5-8 km, a dla celnego odpalania rakiety z ładunkiem jądrowym o mocy 00,1-0,2 KT szczególnie na cele w pobliżu przedniego skraju obrony mogą niekiedy wysuwać się na odległości 1-2 km od przedniego skraju obrony, co daje możliwość ich niszczenia.

Dyżurne środki ogniowe batalionu oraz moździerze i artylerię, dowódca batalionu wykorzystuje wtedy również, a nawet przede wszystkim do zwalczania grup rozgradzających nieprzyjaciela. Obowiązkiem dowódców wszystkich szczebli i obserwatorów jest śledzić skutki ognia własnego oraz wykryć na czas moment rozpoczęcia ataku nieprzyjaciela.

Jeżeli w czasie ogniowego przygotowania ataku nieprzyjaciela na batalion zostały wykonane uderzenia atomowe, od których pododdziały poniosły straty, to dowódca batalionu winien określić skutki tych uderzeń /ustalić straty/, zarządzić likwidację tych skutków i meldować dowódcy pułku.

Likwidacja skutków uderzeń broni masowego rażenia musi ograniczyć się w batalionie w zasadzie tylko do zabezpieczenia powstałych luk w ugrupowaniu /np. przez wydzielenie części sił z drugiego rzutu lub odvodu specjalnego/, odtworzenie naruszonego systemu ognia i ograniczonej akcji ratunkowej.

Pomoc w zakresie likwidacji skutków uderzenia broni masowego rażenia udziela pułk.

Z chwilą rozpoczęcia ataku nieprzyjaciela głównym zadaniem batalionu jest załamanie ataku jego przed przednim skrajem obrony.

Dlatego też szczególnego znaczenia nabiera tu umiejętność takiego kierowania środkami ogniowymi, by podstawowa masa ognia skierowana była w tym okresie na przejścia w zaporach inżynierskich, gdzie najskuteczniej można zwalczać npla.

Drobne włamania nieprzyjaciela w czołowe punkty oporu kompanii pierwszorzutowych likwidują kompanie własnymi siłami przy wsparciu ognia grupy ogniowej batalionu, która nie dopuszcza do poszerzenia wyłomów i do ich pogłębienia oraz dopływu świeżych sił nieprzyjaciela.

W tym okresie walki dowódca batalionu wpływa na przebieg walki poprzez:

- stawianie zadań ogniowych dla artylerii i moździerzy;
- stawianie podwładnym dodatkowych zadań oraz zatwierdzenie ich decyzji;
- stosowanie manewru siłą żywą, ogniem i środkami ogniowymi celem wzmocnienia zagrożonych kierunków;
- zgrywaniem działania z sąsiadami na stykach i skrzydłach ugrupowania bojowego.

2. Walka z nieprzyjacielem, który włamał się w rejon obrony batalionu.

W wypadku zagrożenia utraty czołowych plutonowych punktów oporu kompanii pierwszego rzutu, dowódca batalionu winien podjąć decyzję do użycia swojego drugiego rzutu /odwołu ogólnego/.

Drugi rzut /odwód ogólny/ można użyć do pogłębienia obrony batalionu na zagrożonym kierunku lub też w sprzyjających warunkach do wykonania kontrataku w celu odtworzenia przedniego skraju obrony lub do odtworzenia jakiejś płytszej. niż przedni skraj rubieży.

Aby wykonać kontratak celem odtworzenia przedniego skraju obrony należy uważać by spełnione były następujące warunki:

- a/ by włamanie nieprzyjaciela było na stosunkowo wąskim odcinku, tzn. na takim, by pododdziały /pododdziały/ kontratakujący mógł, wykonując kontratak w ugrupowaniu zaczepnym szerokością swego ugrupowania wyjść na całej /lub prawie całej/ szerokości włamania nieprzyjaciela;
- b/ by włamanie nieprzyjaciela było stosunkowo płytkie, tzn. w zasadzie gdy zostały jedynie przełamane czołowe punkty oporu kompanii pierwszego rzutu i nieprzyjaciel nie posiada dość siły by przełamać tę rubież;

- c/ by natarcie nieprzyjaciela zostało zatrzymane od czoła, a odwody nieprzyjaciela nie zdążą wejść w rejon włamania dla jego pogłębienia do czasu wyruszenia kontrataku;
- d/ by stosunek sił na kierunku kontrataku gwarantował odtworzenie przedniego skraju obrony, a w całym rejonie włamania wynosił ogólnie około 1:1;
- e/ by na kierunku kontrataku odwody przełożonego ~~nie~~ zostały do czasu rozpoczęcia kontrataku /lub powzięcia decyzji na kontratak/ obezwładnione bronią masowego rażenia nieprzyjaciela.

Jeżeli choćby jeden z tych warunków nie został spełniony, to celowość wykonania kontrataku dla odtworzenia przedniego skraju obrony staje się wątpliwa. Można jednak niekiedy kontratakować na rozkaz przełożonego z ograniczonym celem kontrataku, tzn. dla zahamowania tempa natarcia nieprzyjaciela lub nakwycenia płytszej rubieży.

Drugi rzut batalionu kontratakuję wg określonego dla niego kierunku z podstawy wyjściowej na wysokości drugorzutowych punktów oporu kompanii pierwszego rzutu lub nawet z płytszej podstawy wyjściowej, zawsze jednak z takim wyliczeniem by kontratak wychodził możliwie w skrzydło ugrupowania nieprzyjaciela. Nie wyklucza się kontrataku na nieprzyjaciela "od czoła" szczególnie, gdy cel kontrataku jest ograniczony.

Wsparcie kontrataku drugiego rzutu batalionu winno być zabezpieczone ogniem artylerii, moździerzy i wyrzutni ppanc pocisków kierowanych oraz działaniem czołgów. Czołgi w zasadzie nie potrzebują wspierać kontrataku ruchem, tzn. działać tak jak w natarciu, kiedy to prowadzą atak piechoty, ale ogniem z miejsca niszczą nieprzyjaciela w rejonie włamania. Rozmieszczenie tych czołgów

dla wsparcia kontrataku może być różne, a więc i na kierunku kontratakującego drugiego rzutu i od czoła i na kierunku przeciwnym do kierunku prowadzonego kontrataku. Czołgi w miarę rozwoju kontrataku winny /jeżeli trzeba/ zmieniać stanowiska dla zapewnienia ciągłości wsparcia ogniowego. Jeżeli w odwodzie batalionu są czołgi, to mogą one wykonywać kontratak na ogólnych zasadach, tzn. ruchem.

Po rozpoczęciu kontrataku przez drugi rzut batalionu inne pododdziały broniące się na kierunku włamania również rozpoczynają kontratak ruchem, chyba, że włamanie jest tak wąskie, że jest przestrzeliwane ogniem własnym - wtedy należy innym pododdziałom stawiać zadanie tylko ogniowego wsparcia kontrataku z miejsca.

Kontratak winien być poprzedzony zwykle krótką nawałą ogniową artylerii i moździerzy celem obezwładnienia npla szczególnie na kierunku kontrataku /przed frontem kontrataku i następnie wsparty ześrodkowaniem ogniowym. Zadania ogniowe artylerii i moździerzy winny również zapewnić wzbronienie nieprzyjacielowi podciągania świeżych sił nieprzyjaciela w rejon włamania.

Aby zabezpieczyć możliwość wykonania kontrataku dla odtworzenia przedniego skraju obrony dowódca batalionu powinien:

- tak kierować walką pododdziałów by możliwie skanalizować włamanie nieprzyjaciela na stosunkowo wąskim odcinku i silnie utrzymywać przedni skraj na skrzydłach włamania;
- wzmocnić obronę od czoła włamania nieprzyjaciela i postawić zadania dodatkowe pododdziałom broniącym się na tym kierunku oraz artylerii i moździerzom oraz innym środkom dla wzbronienia nieprzyjacielowi pogłębienia włamania;

- wzbronіć odwodom nieprzyjaciela wejście w rejon włamania do czasu rozpoczęcia kontrataku /lub opóźnić ich wejście/ albo w razie niemożności zrealizowania tego prosić dowódcę pułku o pomoc w tym zakresie;
- postawić zadania dla obezwładnienia nieprzyjaciela w rejonie włamania i wsparcia kontrataku;
- uzyskać zgodę przełożonego na wykonanie kontrataku, a w razie braku łączności z nim ustalić samemu czy są wszystkie sprzyjające warunki do kontrataku, a gdy są - samemu wziąć odpowiedzialność za wykonanie kontrataku.

Po zniszczeniu nieprzyjaciela w rejonie włamania i odtworzeniu przedniego skraju obrony obowiązkiem dowódcy jest odtworzyć naruszony system ognia, ugrupowania i współdziałania oraz zagrozić istniejące przejścia w zaporach. Pododdziały winny być gotowe do odparcia ponownego ataku nieprzyjaciela.

Gdy cel kontrataku był ograniczony, dowódca batalionu organizuje dalsze działanie batalionu zależnie od zaistniałej sytuacji i otrzymanych rozkazów od dowódcy pułku.

W wypadkach drobnych włamań nieprzyjaciela na luki między punkty oporu w paru miejscach istnieje możliwość jednoczesnego wykonywania /lub kolejno/ kontrataków częściami sił podzielonego w tym celu drugiego rzutu /odvodu/ i niszczenie nieprzyjaciela ogniem poprzez uderzenie ogniowe na uprzednio przygotowane rejony porażenia ogniowego.

W wypadku włamania się nieprzyjaciela na szerokim froncie i rozwoju jego natarcia oraz niemożności odtworzenia przedniego skraju obrony, dowódca batalionu pobiera decyzję na obronę głębszych rubieży obrony. W tym wypadku drugi rzut przechodzi do obrony na zagrożonym kierunku i w powiązaniu z obroną zepchniętych z czołowych punktów oporu kompanii pierwszego rzutu przechodzi do obrony głębszych punktów oporu.

W tych warunkach batalion uporczywą obroną kolejnych rubieży dąży do kanalizowania natarcia nieprzyjaciela, wykrwawienia go i utrzymania rubieży na wysokości rozmieszczenia swojego drugiego rzutu, co zapewni wykonanie kontrataku przez drugi rzut pułk.

W wypadku stworzenia takich warunków kontratak drugiego rzutu pułku może wyjść na kierunku obrony batalionu z podstawy wyjściowej rozmieszczonej na wysokości drugiego rzutu batalionu lub nieco płycej /między pierwszym a drugim rzutem batalionu/.

Rola dowódcy batalionu polega tutaj na:

- organizacji zabezpieczenia wyjścia kontrataku drugiego rzutu pułku poprzez utrzymanie przez batalion podstawy wyjściowej drugiego rzutu do kontrataku;
- organizacji niszczenia nieprzyjaciela w rejonie włamania;
- organizacji udziału części sił batalionu w kontrataku drugiego rzutu pułku;
- organizacji ewentualnego powtórzenia przejęcia rejonu obrony po odtworzeniu przedniego skraju obrony przez drugi rzut pułku.

W wypadku szerokiego włamania się nieprzyjaciela i zagrożenia przełamania rejonu obrony kompanii drugiego rzutu batalionu dowódca batalionu organizuje obsadzenie głębszych punktów oporu, znajdujących się w rejonie obrony. W tym celu organizując uporczywą walkę, wolnymi pododdziałami, które upraciły swoje rejonu obrony, pod osłoną grup osłonowych nakazuje odejście dla obsadzenia głębszych punktów oporu w rejonie obrony oraz nakazuje zmianę SO nożdzierzom i artylerii.

W wypadku groźby przełamania rejonu obrony batalionu, dowódca pułku może zezwolić lub nakazać odejście batalionu na głębszą rubież obronną, znajdującą się poza rejonem

obrony batalionu lub przejść do działań opóźniających. Dowódca batalionu w takim wypadku po podjęciu decyzji organizuje odejście batalionu na nową rubież.

W tym celu:

- określa jakie pododdziały, gdzie i jak długo mają jeszcze nieprzyjacielowi stawiać opór na dotychczasowej rubieży;
- organizuje wsparcie ogniowe walki tych pododdziałów i wsparcie działania grup osłonowych;
- nakazuje organizację i określa zadanie oraz czas działania grup osłonowych;
- organizuje odejście części pododdziałów na nową rubież oraz nakazuje przemieszczenie do tyłu urządzeń tyłowych batalionu;
- stawia zadanie na zajęcie rejonów obrony na nowej rubieży;
- kieruje odejściem pododdziałów i grup osłonowych z dotychczasowej rubieży obrony.

Odejście batalionu na nową rubież obrony może odbyć się w następującej kolejności:

- część pododdziałów, które "wyklinowały się" z walki lub zostały rozbite i wymagają natychmiastowego wycofania ze względu na to, że nie biorą udziału w walce lub wymagają uporządkowania;
- urządzenia tyłowe batalionu;
- grupa ogniowa najczęściej częściami, tzn. najpierw artyleria ognia pośredniego, potem moździerze, natomiast wyrzutnie ppam pocisków kierowanych wspierają walkę czolowych pododdziałów;

- pododdziały będące w styczności z nieprzyjacielem wraz z wyrzutniami pocisków ppano;
- grupy osłonowe.

SD wycofuje się w zależności od sytuacji najczęściej za grupą ogniową lub wraz z pododdziałami czołowymi, z takim jednak wyliczeniem, by można było w nowym rejonie postawić zadania pododdziałom wchodzącym na nową rubież przynajmniej na najważniejszych kierunkach.

Grupy osłonowe należy organizować w pododdziałach czołowych do dwóch grup na kompanię w składzie:

- dwa-trzy czołgi;
- jedna-dwie drp na transporterach opancerzonych;
- grupa spacerów.

W wypadku braku czołgów użyć można działa ppano.

W toku dynamiki walki obronnej dowódca batalionu pobiera decyzje o dalszej walce w wyniku wytworzonej sytuacji na polu walki.

W celu podjęcia decyzji w toku dynamiki dowódca przede wszystkim musi ustalić położenie nieprzyjaciela pododdziałów własnych, a następnie ocenić zaistniałą sytuację.

W skład oceny sytuacji winny wchodzić: ocena nieprzyjaciela, sił własnych, terenu i czasu, a niekiedy również i stan zaopatrzenia.

Zagadnienia te można połączyć w dwie grupy:

- a/ ocena nieprzyjaciela;
- b/ ocena sił własnych; i przy każdej rozpatrzyć dodatkowo czynnik terenu i czasu.

a/ W ocenie nieprzyjaciela dowódca winien odpowiedzieć sobie zazwyczaj na następujące pytania:

- co osiągnął nieprzyjaciel swoim natarciem?
- jaka jest jego siła, skład i numeracja przed frontem batalionu i sąsiadów?

- jakie w związku z tym jest ugrupowanie nieprzyjaciela, gdzie są jego styki i jaka jest możliwość użycia jego odwodów w terenie i w czasie ?
- jaki jest zamiar nieprzyjaciela i możliwość jego realizacji ?

Wnioski z oceny nieprzyjaciela powinny wskazywać na to jak przeciwdziałać zamiarowi nieprzyjaciela i sposobem jego realizacji.

b/ W ocenie sił własnych dowódca powinien odpowiedzieć sobie na następujące pytania:

- co utracił batalion i jakie są możliwości dlaczego przeciwdziałania nieprzyjacielowi ?
- jakie są możliwości poszczególnych pododdziałów batalionu ?
 - położenie, skład i siła poszczególnych pododdziałów ^{w stosunku} do sił nieprzyjaciela ;
 - warunki terenowe;
 - warunki działania w czasie w stosunku do ocenionego czasu działania nieprzyjaciela;
 - warunki współdziałania;
 - warunki zabezpieczenia materiałowego.

Wnioski z oceny sił własnych powinny konkretyzować ogólny sposób przeciwdziałania nieprzyjacielowi /zamiar/ i rolę oraz zadanie dla poszczególnych pododdziałów.

Decyzja dowódcy batalionu podjęta na podstawie oceny sytuacji powinna jasno precyzować ogólny zamiar dalszej walki batalionu i wskazywać na sposób realizacji.

Na podstawie zamiaru walki i sposobu jego realizacji oraz kierując się szczegółowymi wnioskami z oceny sytuacji dowódca batalionu określa zadania poszczególnym wykonawcom. Zadanie bojowe dowódca może postawić niektórym wykonawcom osobiście lub poprzez oficerów sztabu

lub też wykorzystując techniczne środki łączności. Ogólnie można powiedzieć, że sposoby doprowadzenia decyzji dowódcy do wykonawców w dynamice nie będą się różnić od sposobów omówionych przy doprowadzeniu decyzji w ograniczonym czasie. Na zakończenie trzeba dodać, że ważniejsze decyzje dowódcy batalionu podlegają zatwierdzeniu przez dowódcę pułku.

Takie ważniejsze decyzje mogą dotyczyć:

- użycia drugiego rzutu batalionu;
- użycia takiego pododdziału, którego dalsze działanie zmienia dotychczasowe ugrupowanie bojowe batalionu;
- wycofanie batalionu na nową rubież obronną lub do opóźniania.

3. Praca sztabu batalionu w czasie prowadzenia walki obronnej przez batalion

Opowiadki oficerów sztabu w zakresie dowodzenia w toku walki obronnej omówione są w oddzielnym skrypcie nr wydawniczy 0245/62, dlatego też tutaj omówioną będzie rola sztabu batalionu w walce i kolejność głównych czynności sztabu.

W warunkach współczesnej walki obronnej dowódca nie jest w stanie sam na czas ustalić położenia, podjąć decyzji i doprowadzić jej do wykonawców, dlatego też sztab jako organ dowodzenia spełnia trzy podstawowe role w walce:

- a/ pomoc dowódcy w ustaleniu położenia na polu walki;
- b/ pomoc dowódcy w zakresie podjęcia właściwej decyzji w zaistniałej sytuacji;
- c/ pomoc dowódcy w zakresie doprowadzenia decyzji do wykonawców i meldowanie sztabowi /dowódcy/ wyższemu o położeniu batalionu i decyzji dowódcy.

Ogólnie w ięć sztab spełnia organizacyjną rolę w walce i pomaga dowódcy w tym zakresie. Jest on również komórką "technicznego przyszywania" i "szczegółowej organizacji" niektórych zagadnień.

Kolejność głównych czynności sztabu batalionu w walce może być następująca:

- ustalenie i zebranie danych o położeniu npla, wojsk własnych i sąsiadów w walce;
- opracowanie tych danych i przedstawienie ich w formie wniosków lub propozycji dowódcy;
- meldowanie położenia i decyzji dowódcy batalionu dowódcy pułku i sztabowi pułku;
- udział w doprowadzeniu decyzji dowódcy batalionu do wykonawców;
- informowanie sąsiadów o położeniu własnego batalionu i decyzji swojego dowódcy;
- organizacja i wykonanie kontroli wykonania decyzji /rozkazów, zarządzeń/ przez podwładnych.

Przy tym wszystkim w dynamice dowódca batalionu może nie określać wszystkich szczegółów zagadnień, a sprawy łączności lub organizacji dodatkowego zaopatrzenia bezpośrednio zawsze obchoǳą przede wszystkim sztab. Tak więc sztab ma obowiązek sam bez specjalnych wytycznych organizować, w myśl ogólnej decyzji dowódcy, te sprawy.

Niekiedy również, w wypadku gdy walka rozpada się na jakieś wyraźne kierunki lub ogniska, dowódca może wydzielić swego szefa sztabu dla dowodzenia na jednym kierunku, w czasie gdy sam dowodzi na innym. Rola szefa sztabu wtedy staje się wybitnie samodzielna, spełnia on tam wszystkie obowiązki jak dowódca.

Ustalając i zbierając dane o położeniu nieprzyjaciela, wojsk własnych i sąsiadów oficer sztabu powinien:

- zebrać dane i ustalić położenie nieprzyjaciela przed frontem pododdziału własnego lub sąsiada i wrysować je na swoją mapę roboczą;
- dowiedzieć się jaki jest skład, siła, numeracja nieprzyjaciela i charakter jego działań oraz straty jego i możliwości użycia nowych sił w danym terenie i czasie;
- wysłuchać niekiedy oceny nieprzyjaciela prowadzonej przez dowódców podwładnych;
- ustalić stan /straży/, położenie i możliwości dalszej walki pododdziałów własnych lub sąsiadów;
- ustalić jakie są warunki terenowego działania wojsk własnych oraz warunki materiałowego zabezpieczenia;
- znać decyzję podwładnego /lub sąsiada/;
- samemu przeprowadzić ocenę zaistniałego położenia.

Przedstawiając dane uzyskane o położeniu dowódcy oficer sztabu winien:

- przedstawić działania nieprzyjaciela w razie potrzeby pokazać je w terenie oraz ocenić;
- przedstawić położenie pododdziału własnego /lub sąsiada/;
- zameldować jaką decyzję powziął podwładny /lub sąsiad/;
- przedstawić swoje wnioski lub propozycje co do działania w tym rejonie wynikające z przeprowadzonej oceny sytuacji przez samego siebie.

Meldując położenie i decyzję dowódcy batalionu dowódca lub sztabowi pułku oficer sztabu winien:

- krótko przedstawić położenie na polu walki;
- przedstawić decyzję dowódcy przełożonym jego tak treściwo jak to ujął dowódca.

Meldunek o położeniu i decyzji dowódcy /sztabowi/ przełożonemu oficer sztabu może złożyć osobiście posługując się swoją mapą, wysyłając szkic-meldunek, lub też przekazać to przez techniczne środki łączności.

Przekazując decyzję dowódcy batalionu podwładnym oficer sztabu winien mieć tę decyzję wrysowaną na swoją mapę, a to co nie da się wrysować - opisać. Decyzję podwładnym oficer przekazuje "w imieniu dowódcy batalionu", a sposoby jej przekazania mogą być takie jak omówiono w zagadnieniu "doprowadzenie decyzji do wykonawców w ograniczonym czasie".

Informowanie sąsiadów o położeniu winno być krótkie, konkretne i organizowane na zasadach wymiany wiadomości.

Sztab organizując i prowadząc kontrolę opiera się na swoich czynnościach nie tylko na wytycznych dowódcy batalionu, ale powinien robić to samorzutnie pamiętając, że doprowadzenie zadania, to jeszcze nie jego wykonanie.

Przy tym wszystkim generalną zasadą pracy sztabu winna być terminowość i operatywność.

Każda decyzja nawet najlepsza o ile nie będzie doprowadzona w odpowiednim czasie może stać się zupełnie bezwartościowa, a nawet może przynieść odwrotne wprost skutki.

ORACOWAŁ:

KIEROWNIK CYKLU TAKTYKI

Wydrukowano w 150 egz.

Egz.Nr 1-150 Bibl.Szkoł.

Wyk.ppłk Pikuła

Druk.P.J. dn.12.05.67 r.

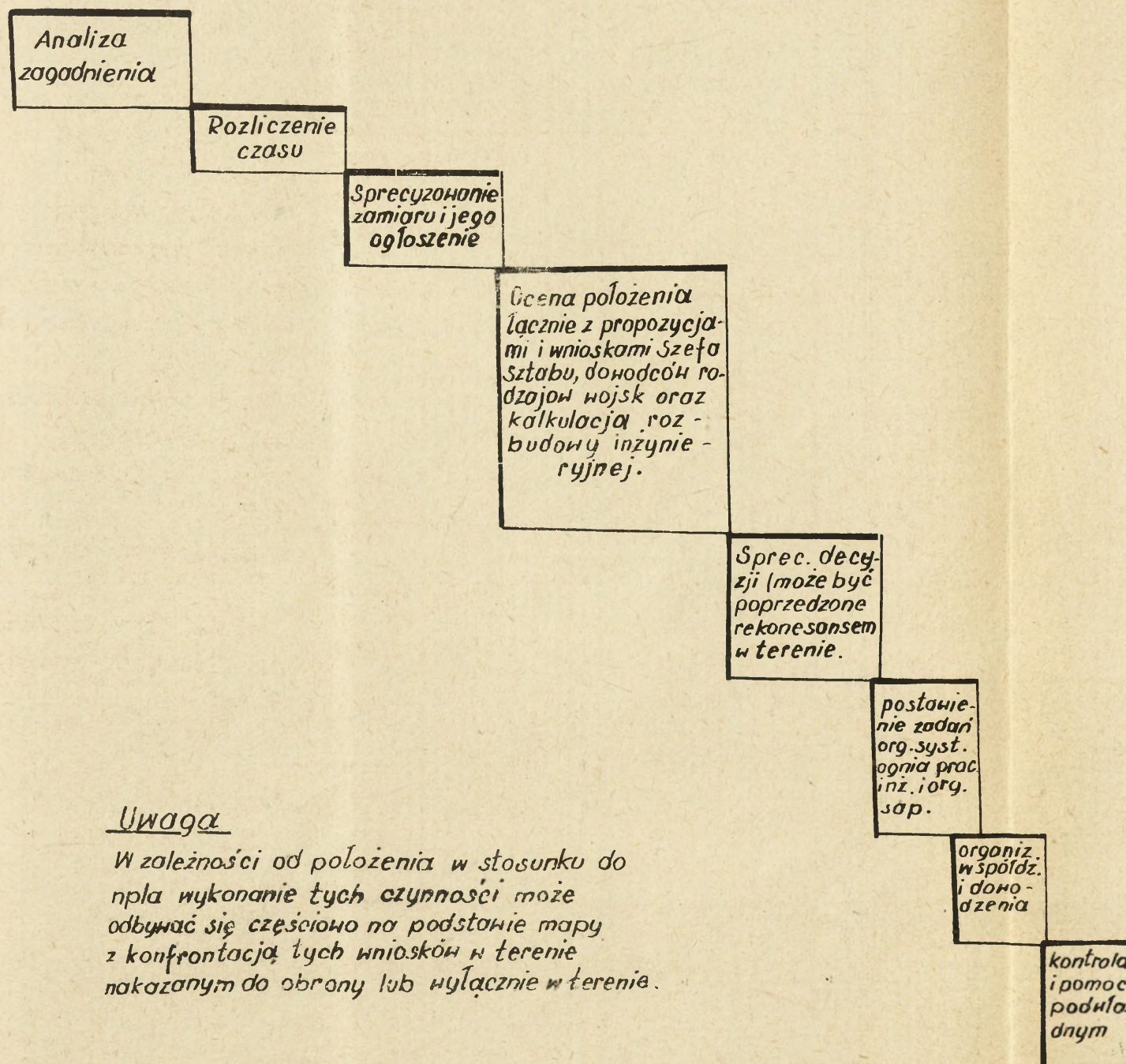
Nr 120/67

Nr Ks. PF 2141/2236/WW

ppłk dypl. St. PIKUŁA

PRZYKŁADOWY UKŁAD PRACY DOWÓDGY I SZTABU BATALIONU NAD ORGANIZACJĄ OBRONY

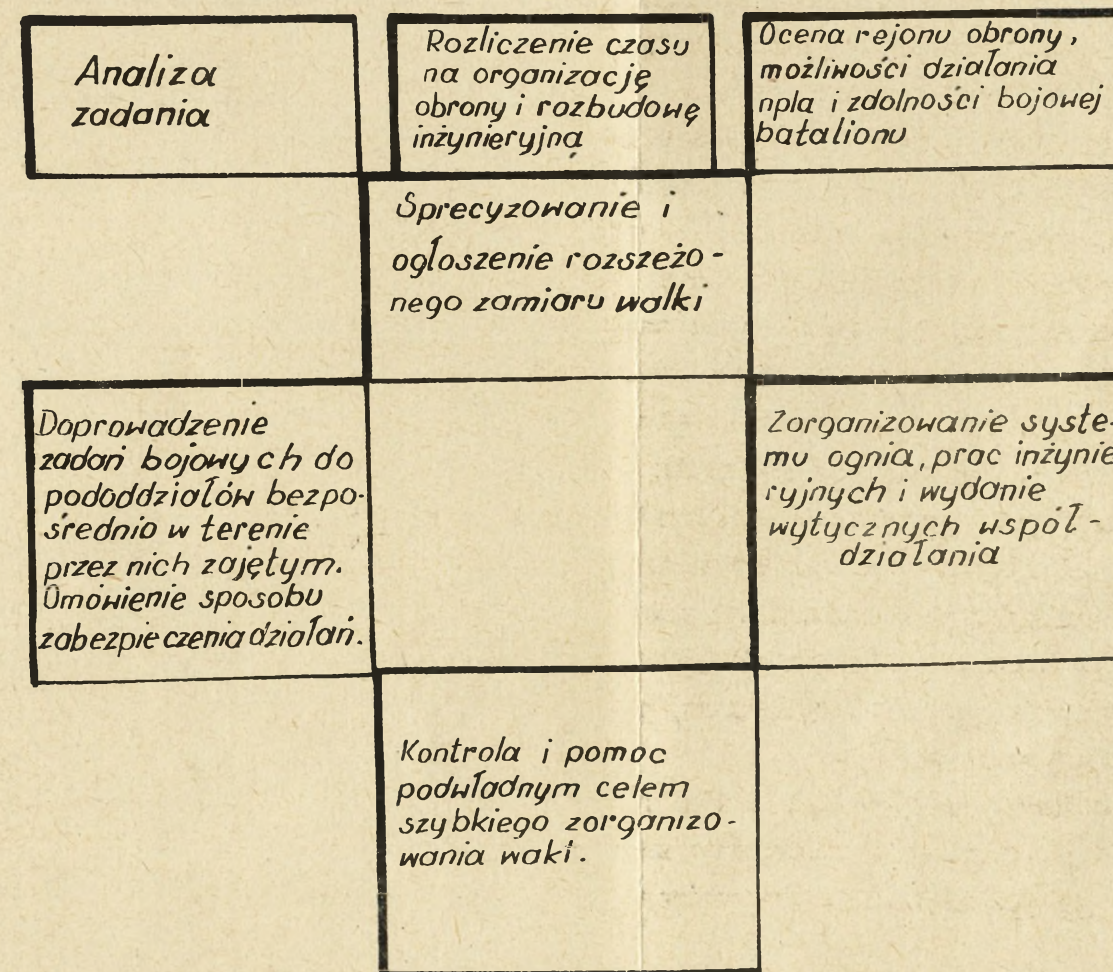
W WARUNKACH WYSTARCZAJĄCEJ ILOŚCI CZASU

Uwaga

W zależności od położenia w stosunku do npla wykonanie tych czynności może odbywać się częściowo na podstawie mapy z konfrontacją tych wniosków w terenie nakazanym do obrony lub wyłącznie w terenie.

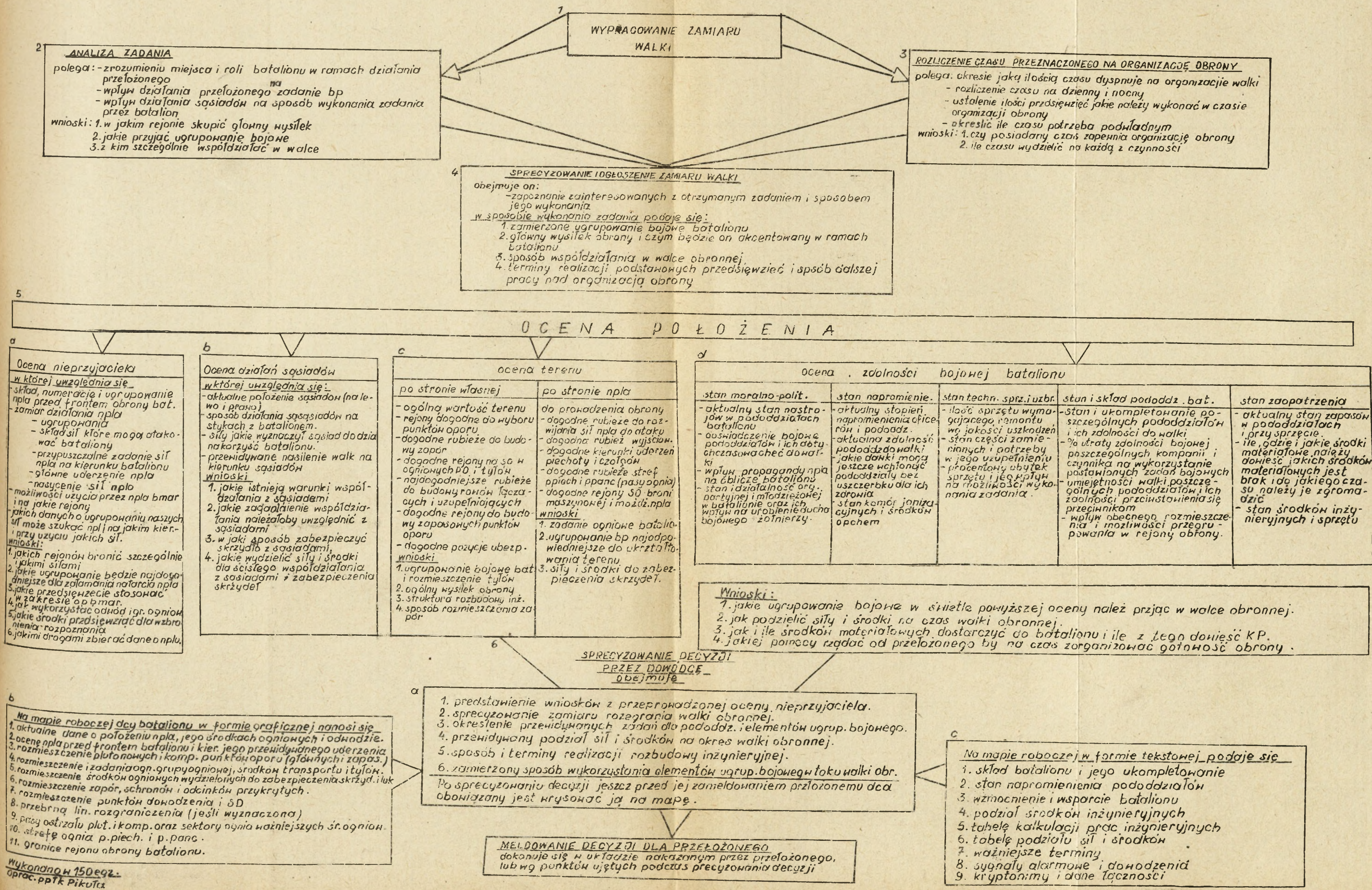
W WARUNKACH OGRANICZONEJ ILOŚCI CZASU

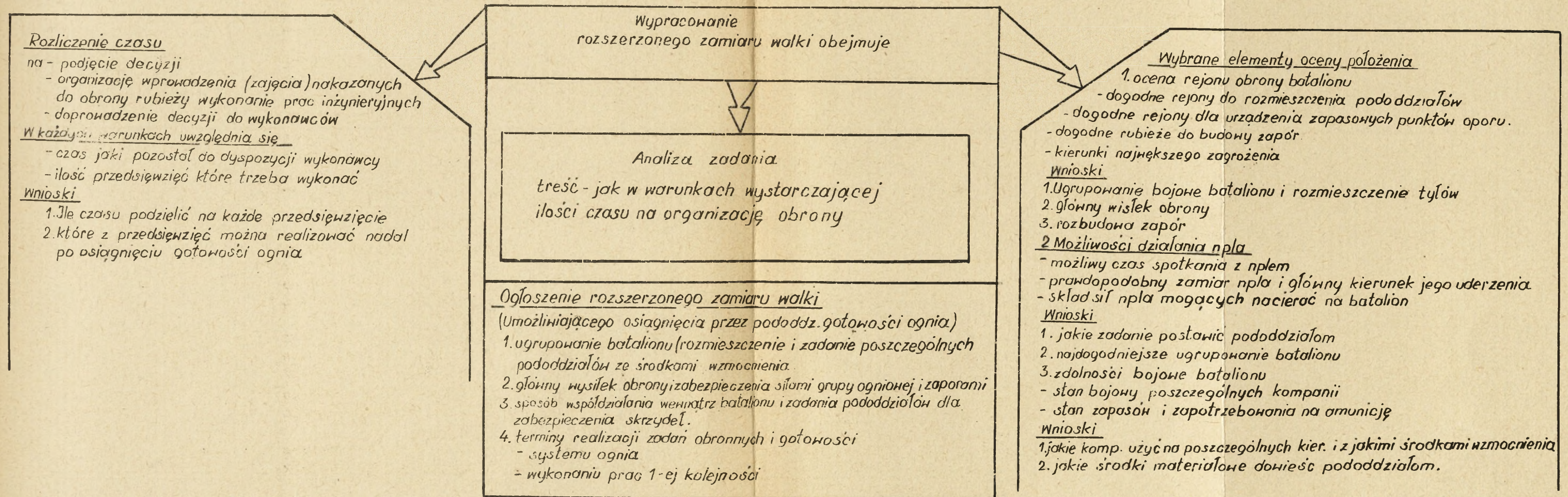
Uwaga:

przedsięwzięcia wymienione w tabeli na jednej wysokości winny być realizowane łącznie w jednym czasie bądź to przez kilku oficerów dowództwa batalionu, bądź przez samego dowódcę.

PRZYKŁAD PODJĘCIA DECYZJI DO OBRONY W WARUNKACH DOSTATECZNEJ ILOŚCI CZASU NA JEJ ORGANIZACJĘ ORAZ TREŚĆ I WNIOSKI JAKIE WINIEN WYCIĄGNĄĆ DCA BATALIONU W CZASIE ICH ROZPATRYWANIA

PRZYKŁADOWY UKŁAD PRACY dow. BATALIONU NAD ORGANIZACJĄ W WARUNKACH OGRANICZONEGO CZASU NA JEJ ORGANIZACJĘ ORAZ TREŚĆ I WNIOSKI JAKIE WINIEN WYCIAGNAĆ DOWÓDCA W CZASIE ICH ROZPATRYWANIA

Doprowadzenie szczegółów decyzji do wykonawców (wykonuje się przed walką lub w toku jej trwania - jeśli pozwalają ku temu warunki)

Sprecyzowanie szczegółów zadania bojowego (bezpośrednio w terenie)
- rejon obrony i pas ognia
- umiejscowienie punktów oporu głównych i zapasowych
- miejsce budowy zapór
- sposób zabezpieczenia skrzydeł
Informacyjnie
- dane o nplu
- działania sąsiadów
- zadanie grupy ogniowej
- rozmięszczenie tyłów
- rozmięszczenie SO

Wykonano w 150 egz.
Oprac. ppłk Pikuła

Wytyczne do organizacji systemu ognia
- pas ognia pododdz. i zapasowe kierunki ognia
- strefa ognia piech. i ppanc
- zadanie ogniowe dla grupy ogniowej pododdziału
- rejon SO głównych środków ogniowych i transporterów
- manewr ogniem
- sygnały kierowane ogniem zapasowe SO i zadanie ogniowe po ich zajęciu.

Wytyczne do organizacji współdziałania
- sposób działania przy podchodzeniu npla i próbach ataku z marszu
- sposób działania w wypadku uderzenia jądrowego na ugrupowanie części sił batalionu
- sposób działania w sytuacji częściowego opanowania rejonu obrony batalionu
- utraty rejonu obrony

Wytyczne do zabezpieczenia działań bojowych
Uwaga:
Podaje tylko te dane które wiążą się z nowym zadaniem i nowym rejonem przebywania batalionu przedewszystkim
- odosłanie rozpoznania
- " " ubezpieczenia
- zabezpieczenia inżynieryjnego.

Wytyczne dla zabezpieczenia dowodzenia i łączności
- rozmięszczenie punktów dowodzenia
- układ sieci i kierunków łączności
- aktualne dane radiowe i TD
- gotowość łączności w nowych sieciach
Uwaga:
1. doprowadzenie decyzji winno odbywać się bez odciągania dow. kp ze swoich rejonów obrony.
2. elementy których nie rozwiązano do czasu precyzowania decyzji wykonuje.

PRZYKŁAD ROZLICZENIA CZASU PRZEZNACZONEGO NA ZORGANIZOWANIE OBRONY NA SZCZEBLU BATALIONU

Załącznik nr 4.
Poz. ks. 2240/HW

Czas którym dysponuje dowódca batalionu na zorganizowanie obrony						
Czas do dyspozycji		czas nocny			czas dzienny	
czas do dyspozycji dowódcy batalionu		czas do dyspozycji podwładnych	czas do dyspozycji dowódcy batalionu	czas do dyspozycji podwładnych		
kalkulacja czasu						
analiza zadania						
sprecyzowanie i ogłoszenie zamiaru walki						
wydanie wytycznych organizac celu przygotowania walki						
ocena położenia łącznie z wysłuchaniem propozycji specja- listów odnośnie użycia ich rodzajów wojsk.						
rekonesans rejonu obrony (jesli zachodzi potrzeba jego prowadzenia)						
ogłoszenie decyzji oraz wydanie wytycznych zabezpieczenia walki dowodzenia						
zorganizowanie niezbędnego przegrupowania pododdziałów						
uzgodnienie współdziałania z sąsiadami						
czynności według planu pracy dowódców kompanii (dowódca batalionu bierze udział w organizacji współdziałania na szczeblu pułku						
sprecyzowanie zadań bojowych dla pododdziałów w terenie						
organizacja systemu						
organizacja prac inżynierskich						
organizacja współdziałania						
czynności według planu pracy dowódców kompanii (dowódca batalionu może w tym czasie prowadzić kontrolę i udzielić pomocy podwładnym						

czas gotowości og.
G +